

GRUPA KAPITAŁOWA POLIMEX MOSTOSTAL
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2018 ROKU
WRAZ Z OPINIĄ NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Warszawa, 11 kwietnia 2019 roku

SPIS TREŚCI

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	5
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
Skonsolidowany bilans	6
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	8
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	9
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018	11
1. Informacje ogólne	11
1.1. Skład Grupy oraz opis zmian w strukturze Grupy	11
1.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza	13
2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	13
3. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej	13
3.1. Oświadczenie o zgodności	13
3.2. Kontynuacja działalności	14
3.3. Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji	14
3.4. Zmiany zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdania finansowego	16
4. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości	22
4.1. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	22
Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę	22
4.2. Zasady konsolidacji	22
4.3. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	23
4.4. Zmiany udziału Grupy w kapitale jednostek zależnych	23
4.5. Udział we wspólnym przedsięwzięciu	24
4.6. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	24
4.7. Rzeczowe aktywa trwałe	24
4.8. Nieruchomości inwestycyjne	25
4.9. Wartości niematerialne	25
4.10. Leasing	26
4.11. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	27
4.12. Koszty finansowania zewnętrznego	27
4.13. Zapasy	27
4.14. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	27
4.15. Kaucje przekazane z tytułu umów o budowę	28
4.16. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	28
4.17. Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (obligacje)	28
4.18. Aktywa (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży	28
4.19. Pozostałe aktywa	28
4.20. Przychody przyszłych okresów	29
4.21. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	29
4.22. Kaucje otrzymane z tytułu umów o budowę	29
4.23. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	29
4.24. Rezerwy	30
4.25. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne	30

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego o numerach od 1 do 40 stanowią jego integralną część

4.26. Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych	30
4.27. Podatki	30
Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę do dnia 31 grudnia 2017... 31	
4.28. Aktywa finansowe	31
4.29. Utrata wartości aktywów finansowych	33
4.30. Przychody	33
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	34
6. Segmenty sprawozdawcze.....	36
7. Przychody i koszty.....	40
7.1. Przychody ze sprzedaży w podziale na kategorie	40
7.2. Informacje geograficzne.....	41
7.3. Kluczowi odbiorcy Grupy.....	42
7.4. Istotne zdarzenia dotyczące realizowanych kontraktów	42
7.5. Pozostałe przychody operacyjne	43
7.6. Pozostałe koszty operacyjne	43
7.7. Przychody finansowe	43
7.8. Koszty finansowe	44
7.9. Koszty według rodzajów.....	44
7.10. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat	44
7.11. Koszty świadczeń pracowniczych.....	45
8. Podatek dochodowy.....	45
8.1. Podatek dochodowy.....	45
8.2. Odroczonego podatku dochodowego.....	46
9. Zysk przypadający na jedną akcję	47
10. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	47
11. Rzeczowe aktywa trwałe	48
12. Wartość firmy z konsolidacji	50
13. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności.....	51
14. Aktywa finansowe.....	51
15. Zapasy.....	51
16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	52
17. Instrumenty finansowe – utrata wartości.....	52
18. Długoterminowe kontrakty budowlane	55
19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	55
20. Rachunek przepływów pieniężnych	56
21. Aktywa przeznaczone do sprzedaży	56
22. Kapitał własny	59
22.1. Kapitał podstawowy	59
22.2. Kapitał zapasowy	60
22.3. Pozostałe kapitały	60
22.4. Element kapitałowy wyemitowanych obligacji zamiennych na akcje.....	60
22.5. Skumulowane inne całkowite dochody	60
23. Kredyty i pożyczki.....	60
24. Aktywa oddane pod zabezpieczenie	61
25. Obligacje.....	61
26. Pozostałe zobowiązania długoterminowe	62

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego o numerach od 1 do 40 stanowią jego integralną część

27. Rezerwy.....	63
28. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	64
28.1. Główne założenia przyjęte przez aktuarusza	64
28.2. Analiza wrażliwości	65
29. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	65
30. Zobowiązania warunkowe	66
31. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi	66
32. Transakcje z udziałem podmiotów powiązanych ze Skarbem Państwa	67
33. Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki dominującej.....	67
34. Cele i zasady zarządzania ryzykiem	68
34.1. Ryzyko stopy procentowej	68
34.2. Ryzyko walutowe	68
34.3. Ryzyko kredytowe	70
34.4. Ryzyko związane z płynnością	71
35. Instrumenty finansowe	73
35.1. Klasyfikacja instrumentów finansowych.....	73
35.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych	74
36. Wartości godziwe poszczególnych kategorii instrumentów finansowych	74
37. Zarządzanie kapitałem	75
38. Struktura zatrudnienia	75
39. Postępowania dotyczące wierzytelności i zobowiązań toczące się przed sądem	76
40. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	77

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 *
Przychody ze sprzedaży	7.1	1 636 869	2 421 078
Koszt własny sprzedaży	7.9	(1 555 626)	(2 254 046)
Zysk /(strata) brutto ze sprzedaży		81 243	167 032
Koszty sprzedaży		(25 281)	(25 537)
Koszty ogólnego zarządu		(66 725)	(63 261)
Zysk / (strata) z tytułu utraty wartości aktywów finansowych		4 226	(2 724)
Pozostałe przychody operacyjne	7.5	50 778	48 523
Pozostałe koszty operacyjne	7.6	(8 777)	(6 729)
Utrata wartości firmy		–	(191 474)
Zysk /(strata) z działalności operacyjnej		35 464	(74 170)
Przychody finansowe	7.7	13 734	18 545
Koszty finansowe	7.8	(34 103)	(41 701)
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej		141	(9 892)
Zysk/(strata) brutto		15 236	(107 218)
Podatek dochodowy	8	932	(29 826)
Zysk /(strata) netto		16 168	(137 044)
Zysk /(strata) netto przypadający/przypadająca na:			
– akcjonariuszy jednostki dominującej		16 168	(137 406)
– udziały niedające kontroli		–	362
Zysk na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)			
– podstawowy oraz rozwodniony zysk na akcję		0,068	(0,579)
* Dane przekształcone – zmiany opisane w nocie 3.4			
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów		Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zysk /(strata) netto		16 168	(137 044)
Składniki, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:			
Zmiana stanu z przeszacowania środków trwałych		–	22 946
Straty / zyski aktuarialne		(751)	(2 215)
Składniki, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		698	(3 116)
Inne całkowite dochody netto		(53)	17 615
Łączne całkowite dochody		16 115	(119 429)
Przypadające na:			
– akcjonariuszy jednostki dominującej		16 115	(119 791)
– udziały niedające kontroli		–	362

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego o numerach od 1 do 40 stanowią jego integralną część

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

Skonsolidowany bilans

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Aktywa			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	11	384 196	384 064
Nieruchomości inwestycyjne		14 576	4 376
Wartość firmy z konsolidacji	12	91 220	91 220
Wartości niematerialne		2 017	1 212
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metod praw własności	13	5 954	5 813
Aktywa finansowe		2 423	581
Należności długoterminowe		1 714	10 162
Kaucje z tytułu umów o budowę		111 094	120 784
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	8.2	175 973	169 275
Pozostałe aktywa trwałe		-	296
Aktywa trwałe razem		789 167	787 783
Aktywa obrotowe			
Zapasy	15	98 496	96 900
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	16	400 637	550 969
Kaucje z tytułu umów o budowę		64 853	54 594
Należności z tytułu wyceny kontraktów	18	60 058	78 007
Aktywa finansowe	14	750	220 084
Środki pieniężne	19	417 808	579 140
Pozostałe aktywa		2 869	3 954
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	21	36 225	30 487
Aktywa obrotowe razem		1 081 696	1 614 135
Aktywa razem		1 870 863	2 401 918

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego o numerach od 1 do 40 stanowią jego integralną część

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

Skonsolidowany bilans

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Zobowiązania i kapitał własny			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	22.1	473 238	473 238
Kapitał zapasowy	22.2	157 746	157 746
Pozostałe kapitały	22.3	209 938	127 368
Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych	22.4	31 552	31 552
Skumulowane inne całkowite dochody	22.5	94 625	94 465
Zyski zatrzymane / Niepokryte straty		(289 780)	(220 166)
Udziały niekontrolujące		354	382
Kapitał własny razem		677 673	664 585
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	23	139 582	226 118
Obligacje długoterminowe	25	163 630	169 034
Rezerwy	27	59 199	190 912
Zobowiązania z tyt. świadczeń pracowniczych	28	17 487	17 985
Pozostałe zobowiązania	26	15 988	80 177
Kaucje z tytułu umów o budowę		29 354	35 276
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8.2	1 367	-
Zobowiązania długoterminowe razem		426 607	719 502
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty i pożyczki	23	93 852	24 383
Obligacje krótkoterminowe	25	12 839	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	29	399 394	743 041
Kaucje z tytułu umów o budowę		29 661	40 932
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów	18	63 939	72 542
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		170	-
Rezerwy	27	107 846	76 169
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		55 951	57 717
Przychody przyszłych okresów		2 931	3 047
Zobowiązania krótkoterminowe razem		766 583	1 017 831
Zobowiązania razem		1 193 190	1 737 333
Zobowiązania i kapitał własny razem		1 870 863	2 401 918

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	Nota	Rok zakończony 31.12.2018	Rok zakończony 31.12.2017
Przeplwy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		15 236	(107 218)
Korekty o pozycje:		(116 699)	(278 273)
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności		(141)	9 892
Amortyzacja	7.9	26 684	28 596
Odsetki i dywidendy netto		25 614	19 220
Zysk na działalności inwestycyjnej		(18 424)	(15 217)
Zmiana stanu należności	20	387 681	(233 643)
Zmiana stanu zapasów	20	(1 596)	(12 761)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	20	(434 776)	(223 413)
Zmiana stanu poz. aktywów i przychodów przyszłych okresów	20	1 265	2 494
Zmiana stanu rezerw	20	(100 036)	(42 801)
Podatek dochodowy zapłacony		(4 523)	(3 839)
Utrata wartości firmy		-	191 474
Pozostałe		1 552	1 725
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(101 464)	(385 491)
Przeplwy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		10 021	7 152
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(35 001)	(22 496)
Sprzedaż aktywów finansowych		1 040	-
Odsetki otrzymane		-	7 181
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(23 940)	(8 163)
Przeplwy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(784)	(315)
Wpływy z tytułu emisji akcji		-	300 000
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		2 627	198
Splata pożyczek/kredytów		(22 057)	(21 190)
Odsetki zapłacone		(15 714)	(16 712)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(35 928)	261 981
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(161 332)	(131 673)
Środki pieniężne na początek okresu	19	579 140	710 813
Środki pieniężne na koniec okresu	19	417 808	579 140
Środki pieniężne wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych		417 808	579 140
w tym środki o ograniczonej możliwości dysponowania		180 219	399 855

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego o numerach od 1 do 40 stanowią jego integralną część

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały	Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych	Skumulowane inne całkowite dochody z tytułu			Zyski zatrzymane /Niepokryte straty	Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
					Kapitał z aktualizacji wyceny	Straty / zyski aktuarialne	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej				
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	473 238	157 746	127 368	31 552	117 333	(1 397)	(21 471)	(220 166)	664 203	382	664 585
Wdrożenie nowych standardów rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	(3 310)	(3 310)	-	(3 310)
Na dzień 1 stycznia 2018 roku po zmianie	473 238	157 746	127 368	31 552	117 333	(1 397)	(21 471)	(223 476)	660 893	382	661 275
Zysk/(strata) za okres	-	-	-	-	-	-	-	16 168	16 168	-	16 168
Zysk/(strata) aktuarialna	-	-	-	-	-	(751)	-	-	(751)	-	(751)
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	-	-	698	-	698	-	698
Łączne całkowite dochody	-	-	-	-	-	(751)	698	16 168	16 115	-	16 115
Podział wyniku	-	-	82 558	-	-	-	-	(82 558)	-	-	-
Przeniesienie na pozostałe kapitały	-	-	12	-	-	-	-	(12)	-	-	-
Dekonsolidacja jednostek zależnych	-	-	-	-	-	-	311	-	311	-	311
Przeniesienie nadwyżki z przeszacowania środków trwałych w związku z ich likwidacją	-	-	-	-	(98)	-	-	98	-	-	-
Inne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(28)	(28)
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	473 238	157 746	209 938	31 552	117 235	(2 148)	(20 462)	(289 780)	677 319	354	677 673

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego o numerach od 1 do 40 stanowią jego integralną część

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

Skonsolidowane Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały	Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych	Skumulowane inne całkowite dochody z tytułu			Zyski zatrzymane /Niepokryte straty	Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
					Kapitał z aktualizacji wyceny	Straty / zyski aktuarialne	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej				
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	173 238	309 710	(85 254)	29 734	94 387	1 256	(18 355)	(22 540)	482 176	20	482 196
Zysk/(strata) za okres	-	-	-	-	-	-	-	(137 406)	(137 406)	362	(137 044)
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	22 946	(2 215)	(3 116)		17 615	-	17 615
Łączne całkowite dochody	-	-	-	-	22 946	(2 215)	(3 116)	(137 406)	(119 791)	362	(119 429)
Podwyższenie kapitału podstawowego	300 000								300 000		300 000
Podział wyniku	-	-	1 018	-	-	-	-	(1 018)	-	-	-
Przeniesienie na pozostałe kapitały	-	(151 964)	211 604	-	-	-	-	(59 640)	-	-	-
Rozliczenie aportu	-	-	-	-	-	(438)	-	438	-	-	-
Element kapitałowy wyemitowanych obligacji zamiennych na akcje	-	-	-	1 818	-	-	-	-	1 818	-	1 818
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	473 238	157 746	127 368	31 552	117 333	(1 397)	(21 471)	(220 166)	664 203	382	664 585

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego o numerach od 1 do 40 stanowią jego integralną część

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal („Grupa” „Grupa kapitałowa”) składa się z jednostki dominującej „Polimex-Mostostal” S.A. („Jednostka dominująca”, „Spółka”, „Emitent”) i jej spółek zależnych i stowarzyszonych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku.

„Polimex-Mostostal” S.A. działa na podstawie statutu ustalonego aktem notarialnym w dniu 18 maja 1993 roku (Rep. A Nr 4056/93) z późniejszymi zmianami. Siedziba Spółki mieści się w Warszawie przy Al. Jana Pawła II 12, 00-124 Warszawa. Spółka została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000022460. Spółce „Polimex-Mostostal” S.A. nadano numer statystyczny REGON 710252031.

Czas trwania Jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy kapitałowej jest nieoznaczony. Sprawozdania finansowe wszystkich konsolidowanych jednostek zależnych sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie finansowe Jednostki dominującej, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości. W przypadku spółek stowarzyszonych oraz zależnych, które stosują inne zasady rachunkowości, na potrzeby konsolidacji, przekształcono dane finansowe aby były zgodne z zasadami stosowanymi przez Grupę kapitałową.

Rokiem obrotowym Jednostki dominującej oraz spółek wchodzących w skład Grupy jest rok kalendarzowy.

Podstawowym przedmiotem działalności Jednostki dominującej są szeroko rozumiane usługi budowlano-montażowe świadczone w systemie generalnego wykonawstwa w kraju i za granicą oraz świadczenie usług administracyjnych na rzecz spółek z Grupy. Przedmiotem działalności Grupy jest wykonywanie robót budowlano-montażowych, montaż urządzeń i instalacji przemysłowych, produkcja. „Polimex-Mostostal” S.A. i Grupa prowadzą działalność w następujących segmentach: Produkcja, Budownictwo przemysłowe, Energetyka oraz Nafta, gaz, chemia.

Akcje jednostki dominującej: „Polimex-Mostostal” S.A. są notowane na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

1.1. Skład Grupy oraz opis zmian w strukturze Grupy

Na dzień 31 grudnia 2018 roku, oraz 31 grudnia 2017 roku konsolidacji podlegały następujące jednostki zależne oraz stowarzyszone:

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

Lp.	Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Grupy w kapitale / udział w zysku w przypadku spółki komandytowej	
				Stan na dzień 31.12.2018	Stan na dzień 31.12.2017
Jednostki zależne				(%)	(%)
1	Polimex Energetyka Sp. z o.o.	Warszawa	Wykonawstwo robót budowlanych	100	100
2	Naftoremont-Naftobudowa Sp. z o.o.	Płock	Wykonawstwo robót budowlanych	100	100
3	Polimex Opole Sp. z o.o. Sp. k.	Warszawa	Wykonawstwo robót budowlanych	100	100
4	Mostostal Siedlce Sp. z o.o. Sp. k.	Siedlce	Produkcja wyrobów metalowych	100	100
5	Stalfa Sp. z o.o.	Sokołów Podlaski	Produkcja wyrobów metalowych	100	100
6	Polimex Mostostal ZUT Sp. z o.o.	Siedlce	Usługi techniczne	100	100
7	Polimex Mostostal Ukraina Spółka z dodatkową odpowiedzialnością	Żytomierz-Ukraina	Budownictwo mieszkaniowe	100	100
8	Czerwonogradzki Zakład Konstrukcji Stalowych Spółka z dodatkową odpowiedzialnością	Czerwonograd-Ukraina	Produkcja konstrukcji metalowych	100	100
9	Polimex Mostostal Wschód Sp. z o.o.	Moskwa, Rosja	Budownictwo specjalistyczne i ogólne	100	100
10	Polimex Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	Doradztwo w zakresie działalności gospodarczej i zarządzania, podatkowe, usługi rachunkowo-księgowo-administracyjne	100	100
11	Polimex Budownictwo Sp. z o.o.	Siedlce	Budownictwo przemysłowe	100	100
12	Polimex Budownictwo Sp. z o.o. Sp. k.	Siedlce	Budownictwo przemysłowe	100	100
13	Pracownia Wodno-Chemiczna Ekonomia Sp. z o.o.	Bielsko Biała	Działalność usługowa w zakresie uzdatniania wody i ścieków, analiz techniczno-ekonomicznych w zakresie modernizacji lub budowy nowych instalacji.	-	100
14	Polimex Operator Sp. z o.o. Sp. k.	Warszawa	Wynajem, dzierżawa, maszyn i urządzeń budowlanych	100	100
15	Infrastruktura Drogowa Sp. z o.o.	Warszawa	Roboty budowlane związane z budową dróg i autostrad	100	100
16	Polimex GmbH w likwidacji	Ratingen-Niemcy	Dostawy i usługi techniczne na zasadzie agencyjnej	-	100
17	BR Development Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	Kupno i sprzedaż nieruchomości, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej	100	100
18	Polimex-Development Inwestycje Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	Roboty budowlane	100	100
19	Polimex-Development Inwestycje Sp. z o.o. Apartamenty Tatarska S.K.A. w likwidacji	Kraków	Roboty budowlane	100	100
Jednostki stowarzyszone					
20	Energomontaż-Północ Bełchatów Sp. z o.o. (Grupa Kapitałowa)	Rogowiec	Specjalistyczne usługi budowlano-montażowe	32,82	32,82

W dniu 23 lutego 2018 roku zakończył się proces likwidacji spółki zależnej Polimex GmbH, spółka ta została wykreślona z rejestru handlowego w Niemczech. Wpływ przeprowadzonej dekonsolidacji tej jednostki na skonsolidowany wynik finansowy wyniósł 338 tys. zł (strata), zaprezentowany jako pozostałe koszty operacyjne.

W dniu 1 października 2018 roku w stan likwidacji zostały postawione spółki: BR Development Sp. z o.o. Polimex-Development Inwestycje Sp. z o.o. Apartamenty Tatarska S.K.A. oraz Polimex Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.

W dniu 7 listopada 2018 roku „Polimex-Mostostal” S.A. zbył wszystkie udziały w spółce zależnej Pracownia Wodno-Chemiczna Ekonomia Sp. z o.o. Wynik na dekonsolidacji tej spółki wyniósł 438 tys. zł (zysk), zaprezentowane jako pozostałe przychody operacyjne.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadanych przez Spółkę dominującą w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

Jednostka dominująca posiada kontrolę nad podmiotami zależnymi objętymi konsolidacją pełną; kontrola ta wynika z faktu posiadania przez Jednostkę dominującą ponad 95% udziałów w jednostkach zależnych i możliwości kierowania działaniami tych podmiotów. Jednostki zależne wyłączone z konsolidacji są podmiotami w likwidacji, restrukturyzacji, w których jednocześnie Jednostka dominująca nie posiada kontroli lub jednostkami nieistotnymi z punktu widzenia konsolidacji w Grupie. Próg istotności dla wyłączenia jednostki zależnej z konsolidacji ustalany jest według relacji aktywów analizowanej jednostki do sumy bilansowej Grupy oraz według udziału przychodów ze sprzedaży analizowanej jednostki w przychodach ze sprzedaży Grupy. Spółka posiada znaczący wpływ w jednostce stowarzyszonej Energomontaż – Północ Bełchatów Sp. z o.o. z uwagi na posiadanie ponad 30% udziałów oraz możliwość powołania jednego członka Rady Nadzorczej.

1.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (zł), które są walutą prezentacji Grupy. Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały wykazane w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Dnia 11 kwietnia 2019 roku skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku zostało przez Zarząd Jednostki dominującej zatwierdzone do publikacji.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal oraz sprawozdanie finansowe Jednostki dominującej jest przedmiotem badania przez biegłego rewidenta - firmę Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa.

3. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

3.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz związane z nimi interpretacje ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

3.2. Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy objęte konsolidacją w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy objęte konsolidacją. W przypadku spółki zależnej Polimex Mostostal Ukraina SAZ, której kapitał własny jest ujemny na dzień 31 grudnia 2018 roku, Zarząd planuje kontynuowanie działalności spółki w dającej się przewidzieć przyszłości.

3.3. Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych interpretacji i standardów, które według stanu na dzień 11 kwietnia 2019 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzenia standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej,
- MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - Charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 „Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem” (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo,
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie planu (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 28 „Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiana do MSSF 3 „Połączenia jednostek” (opublikowano 22 października 2018 roku) – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później,
- Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później,
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: Definicja istotności (opublikowano dnia 31 października 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później.

Według szacunków Grupy wyżej wymienione nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe, następujące nowe standardy zostały wydane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE przy czym nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 16 „Leasing” – zatwierdzony w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),

Zgodnie z MSSF 16 leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest traktowane podobnie jak inne aktywa niefinansowe i odpowiednio amortyzowane. Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wartości bieżącej opłat leasingowych płatnych w okresie leasingu, zdyskontowanej o stopę zawartą w leasingu, jeżeli jej ustalenie nie jest trudne. Jeżeli nie można łatwo określić tej stopy, leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową. W odniesieniu do klasyfikacji leasingu u leasingodawców, przeprowadza się ją tak samo jak zgodnie z MSR 17 – tj. jako leasing operacyjny lub finansowy. U leasingodawcy leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków z tytułu posiadania odnośnych aktywów na leasingobiorcę. W przeciwnym przypadku leasing jest klasyfikowany jako leasing operacyjny. W leasingu finansowym leasingodawca rozpoznaje przychody finansowe przez okres leasingu, w oparciu o stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji netto. Leasingodawca ujmuje płatności leasingu operacyjnego w przychody liniowo lub w inny systematyczny sposób, jeśli lepiej odzwierciedla wzór otrzymywania korzyści z wykorzystania odnośnych aktywów. Grupa jest leasingobiorcą w takich umowach jak: wynajem samochodów, komputerów oraz innego sprzętu IT, nieruchomości biurowe. Umowy te obecnie są ujmowane zgodnie z zasadami leasingu operacyjnego. Po wejściu w życie nowego standardu Grupa zmieni sposób ujęcia w księgach oraz zaprezentuje umowy zgodnie z wymogami nowego standardu. Skutkiem zmian będzie rozpoznanie w bilansie po stronie aktywów oraz zobowiązań istotnych kwot mających związek z tymi umowami.

Grupa zastosuje nowy standard retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania w dniu pierwszego zastosowania tj. na dzień 1 stycznia 2019 roku. Grupa będzie stosowała zwolnienia, które przywołuje standard dotyczące ujmowania leasingów o niskiej wartości (nie przekraczającej 15.000 zł) oraz leasingów krótkoterminowych (nie przekraczających 12 miesięcy). W przypadkach, w których nie będzie możliwe określenie stopy procentowej leasingu, Spółka zastosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy. Grupa szacuje, że ujęcie standardu będzie miało istotny wpływ na sprawozdanie finansowe poprzez ujęcie aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązań z tytułu leasingu a także poprzez zmianę prezentacji w rachunku wyników. Poniższa tabela przedstawia szacunkowy wpływ zastosowania standardu na dzień 1 stycznia 2019 roku:

	Wartość bilansowa na dzień 1.01.2019
Aktywa z tytułu praw do użytkowania	22 626
Zobowiązania z tytułu leasingu	22 626
	Za okres 12 miesięcy od 1.01.2019 do 31.12.2019
Szacunkowy roczny koszt amortyzacji	7 297
Szacunkowe roczne koszty odsetek	797

Wdrożenie nowego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na wynik finansowy.

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych nowych standardów oraz zmian do istniejących standardów.

Następujące standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzi w życie po raz pierwszy w Grupie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2018 rok:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe”,

- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” oraz późniejsze zmiany i wyjaśnienia,
- Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji”,
- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe”,
- Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych,
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa,
- Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe”.

3.4. Zmiany zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdania finansowego

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa po raz pierwszy zastosowała następujące nowe standardy mające istotny wpływ na sprawozdanie finansowe oraz dokonała następujących zmian w prezentacji sprawozdania finansowego:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”,**

Grupa zdecydowała się nie przekształcać danych dotyczących wcześniejszych okresów i wpływ pierwszego zastosowania ująć w saldzie początkowym wyników z lat ubiegłych. Wpływ pierwszego zastosowania standardu na dzień 1 stycznia 2018 roku na sprawozdanie finansowe wyniósł 3.310 tys. zł – ujęte jako pomniejszenie zysków zatrzymanych. Korekta wartości wyniku z ujęcia dodatkowych odpisów na oczekiwane straty kredytowe. Poniższa tabela prezentuje wpływ wdrożenia nowego standardu na wybrane pozycje sprawozdania finansowego:

Bilans	Wartości bilansowe		Zmiana z tytułu wdrożenia MSSF 9
	Stan na dzień 1.01.2018 wg MSR 39	Stan na dzień 1.01.2018 wg MSSF 9	
Aktywa trwałe			
Kaucje z tytułu umów o budowę	120 784	120 442	(342)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	169 275	170 609	1 334
Aktywa obrotowe			
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	550 969	548 483	(2 486)
Kaucje z tytułu umów o budowę	54 594	52 778	(1 816)
Razem			(3 310)

Aktywa finansowe zaklasyfikowane przez Grupę do kategorii pożyczek i należności zostały zaprezentowane w kategorii aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie. Grupa nie zidentyfikowała innych zmian w ujęciu.

Poniżej zamieszczono główne założenia polityki rachunkowości przyjęte przez Grupę wraz z pierwszym zastosowaniem MSSF 9:

Klasyfikacja i wycena

Aktywa i zobowiązania finansowe są ujmowane w momencie, gdy Grupa staje się stroną wiążącej umowy. W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w jego wartości godziwej, za wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, które są wyceniane w cenie transakcyjnej – jeżeli nie zawierają istotnego elementu finansowania.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia składnik aktywów finansowych:

- w zamortyzowanym koszcie;

- w wartości godziwej przez inne całkowite dochody; lub
- w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy;
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba że jest wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Grupa może jednak w momencie początkowego ujęcia dokonać nieodwołalnego wyboru odnośnie określonych inwestycji w instrumenty kapitałowe, które w przeciwnym razie byłyby wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, aby ujmować późniejsze zmiany wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Aktywa wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i dokonano przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Grupa klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe jako wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie za wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Spółki z Grupy nie stosują rachunkowości zabezpieczeń.

Utrata wartości aktywów finansowych

Grupa ujmuje odpisy na oczekiwane straty kredytowe z tytułu składnika aktywów finansowych.

W przypadku aktywów finansowych innych niż należności handlowe oraz aktywa rozpoznane zgodnie z MSSF 15 Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia, jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia.

W przypadku aktywów finansowych innych niż należności handlowe oraz aktywa rozpoznane zgodnie z MSSF 15, jeżeli na dzień sprawozdawczy ryzyko kredytowe związane z instrumentem finansowym nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia, Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu tego instrumentu finansowego w kwocie równej 12 miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym.

W przypadku należności handlowych oraz aktywów rozpoznanych zgodnie z MSSF 15 Grupa zawsze wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia.

Grupa ujmuje w wyniku finansowym, jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości, kwotę oczekiwanych strat kredytowych (lub kwotę rozwiązanej rezerwy), jaka jest wymagana, aby dostosować odpis na oczekiwane straty kredytowe na dzień sprawozdawczy. Ujęte w okresie odpisy na oczekiwane straty kredytowe zostały reprezentowane w Nocie 17.

Grupa wycenia oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentów finansowych w sposób uwzględniający:

- nieobciążoną i ważoną prawdopodobieństwem kwotę, którą ustala się, oceniając szereg możliwych wyników;
- wartość pieniądza w czasie; oraz
- racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań na dzień sprawozdawczy, dotyczące przeszłych zdarzeń, obecnych warunków i prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych.

Grupa wycenia oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentów finansowych w sposób uwzględniający:

- nieobciążoną i ważoną prawdopodobieństwem kwotę, którą ustala się, oceniając szereg możliwych wyników;
- wartość pieniądza w czasie; oraz
- racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań na dzień sprawozdawczy, dotyczące przeszłych zdarzeń, obecnych warunków i prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych.

Grupa stosuje trzystopniowy model utraty wartości dla aktywów finansowych innych niż należności z tytułu dostaw i usług:

Stopień 1 - salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia. Oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania w ciągu 12 miesięcy (tj. całkowita oczekiwana strata kredytowa pomnożona jest przez prawdopodobieństwo, że strata wystąpi w ciągu następujących 12 miesięcy);

Stopień 2 - obejmuje salda, dla których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, ale brak jest obiektywnych przesłanek utraty wartości; oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania przez cały umowny okres życia danego aktywa;

Stopień 3 - obejmuje salda w przypadku których zidentyfikowano indywidualną utratę wartości;

Należności handlowe zaliczane są do Stopnia 2 lub Stopnia 3:

Stopień 2 - obejmuje należności handlowe, do których zastosowano podejście uproszczone do wyceny oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności, za wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług zaliczonych do Stopnia 3;

Stopień 3 - obejmuje należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane o ponad 90 dni lub w przypadku których zidentyfikowano indywidualną utratę wartości;

- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” oraz późniejsze zmiany,**

Grupa postanowiła zastosować standard retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym w dniu pierwszego zastosowania, tj. 1 stycznia 2018 roku. Wpływ wdrożenia nowego standardu na pozycje kapitałów w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 1 stycznia 2018 roku jest nieistotny. Poniższa tabela prezentuje porównanie odpowiednich pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego za bieżący

okres przygotowanych zgodnie z wdrożonym standardem MSSF 15 oraz przygotowanych zgodnie z zasadami obowiązującymi w Grupie do dnia 31 grudnia 2017 roku:

	Dane wg MSSF 15	Zmiana	Dane wg MSR 18 oraz MSR 11
Stan na dzień 31.12.2018			
Należności z tytułu wyceny kontraktów	60 058	(310)	59 748
Rezerwy krótkoterminowe	107 846	215	108 061
Za okres 12 miesięcy od 01.01.2018 do 31.12.2018			
Przychody ze sprzedaży	1 636 869	(310)	1 636 559
Koszt własny sprzedaży	(1 555 626)	(215)	(1 555 841)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	81 243	(525)	80 718

Przyczyną istotnych zmian w prezentacji jest wyodrębnienie oddzielnych obowiązków świadczenia na niektórych kontraktach, które zgodnie z poprzednio stosowanymi zasadami nie były rozdzielane.

Poniżej zamieszczono główne założenia polityki rachunkowości przyjęte przez Grupę wraz z pierwszym zastosowaniem MSSF 15:

Grupa ujmuje umowę z klientem tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków;
- Grupa jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- Grupa jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane;
- umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych jednostki); oraz
- jest prawdopodobne, że Grupa otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Grupa łączy dwie lub więcej umów, które zostały zawarte jednocześnie lub niemal jednocześnie z tym samym klientem (lub podmiotami powiązаныmi z klientem), i ujmuje je jako jedną umowę, jeżeli spełnione jest co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- umowy są negocjowane jako pakiet i dotyczą tego samego celu handlowego;
- kwota wynagrodzenia należnego w ramach jednej umowy zależy od ceny lub wykonania innej umowy; lub
- dobra lub usługi przyrzeczone w umowach (lub niektóre dobra lub usługi przyrzeczone w każdej z umów) stanowią pojedyncze zobowiązanie do wykonania świadczenia.

Grupa ujmuje zmianę umowy jako oddzielną umowę, jeżeli jednocześnie: zakres umowy zwiększa się ze względu na dodanie przyrzeczonych dóbr lub usług, które są uznawane za odrębne, oraz cena określona w umowie zwiększa się o kwotę wynagrodzenia, odzwierciedlającą określone przez jednostkę indywidualne ceny sprzedaży dodatkowych przyrzeczonych dóbr lub usług oraz wszelkie odpowiednie korekty tej ceny dokonane w celu uwzględnienia okoliczności konkretnej umowy.

W momencie zawarcia umowy Grupa dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta:

- dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić; lub
- grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Dobro lub usługa przyrządzone klientowi są odrębne, jeżeli spełnione są obydwa następujące warunki:

- klient może odnosić korzyści z dobra lub usługi albo bezpośrednio, albo poprzez powiązanie z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne (tj. dobro lub usługa mogą być odrębne); oraz
- zobowiązanie jednostki do przekazania dobra lub usługi na rzecz klienta można zidentyfikować jako odrębne w stosunku do innych zobowiązań określonych w umowie (tj. dobro lub usługa są odrębne w ramach samej umowy).

Grupa ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrządzonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia Grupa ustala w momencie zawarcia umowy, czy będzie spełniać zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu czy też spełni je w określonym momencie. Jeśli Grupa nie spełnia zobowiązania do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu, zobowiązanie do wykonania świadczenia jest spełniane w określonym momencie.

Grupa stosuje jedną metodę pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania w odniesieniu do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu oraz stosuje tę metodę konsekwentnie w odniesieniu do podobnych zobowiązań do wykonania świadczenia i w podobnych okolicznościach. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ponownie ocenia stopień całkowitego spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu.

Do pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania Grupa stosuje metody oparte na nakładach. Przychody ujmuje się w oparciu o działania lub nakłady poniesione przy spełnianiu zobowiązania do wykonania świadczenia w stosunku do całkowitych oczekiwanych nakładów koniecznych do wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia. Stopień zaawansowania mierzony jest udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w szacowanych całkowitych kosztach wykonania usługi lub udziałem nakładu wykonanej pracy w stosunku do całkowitych nakładów pracy.

Po spełnieniu (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia Grupa ujmuje jako przychód kwotę równą cenie transakcyjnej (z wyłączeniem szacowanych wartości zmiennego wynagrodzenia, które są ograniczone), która została przypisana do tego zobowiązania do wykonania świadczenia.

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Grupa uwzględnia warunki umowy. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Grupy – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrządzonego dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich. Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Ustalając cenę transakcyjną, Grupa koryguje przyrządzone kwotę wynagrodzenia o zmianę wartości pieniądza w czasie, jeśli rozkład w czasie płatności uzgodniony przez strony umowy (w sposób wyraźny lub domyślny) daje Grupie istotnie korzyści bądź generuje istotne koszty finansowe z tytułu finansowania przekazania dóbr lub usług. W takich okolicznościach Grupa uznaje, że umowa zawiera istotny element finansowania. Istotny element finansowania może

występować bez względu na to, czy przyrzeczenie finansowania jest wyraźnie określone w umowie czy też wynika z warunków płatności uzgodnionych przez strony umowy.

Grupa przypisuje do zobowiązań do wykonania świadczenia określonych w umowie wszelkie późniejsze zmiany ceny transakcyjnej na takich samych zasadach jak w momencie zawarcia umowy. Kwoty przypisane do spełnionych zobowiązań do wykonania świadczenia ujmuje się jako przychody lub jako zmniejszenie przychodów w okresie, w którym cena transakcyjna uległa zmianie.

Jeżeli Grupa, jako jedna ze stron umowy spełniła zobowiązanie, Grupa przedstawia umowę jako składnik aktywów z tytułu umowy (w pozycji „Należności z tytułu wyceny kontraktów”) lub zobowiązanie z tytułu umowy (w pozycji „Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów”) – w zależności od stosunku pomiędzy spełnieniem zobowiązania przez jednostkę a wystawionymi fakturami. Grupa przedstawia wszelkie bezwarunkowe prawa do otrzymania wynagrodzenia oddzielnie jako należności handlowe.

Grupa prezentuje otrzymane zaliczki w pozycji dotyczącej wyceny kontraktów.

W przypadku gdy w dostarczanie dóbr lub usług klientowi zaangażowany jest inny podmiot, Grupa określa, czy charakter przyrzeczenia stanowi zobowiązanie do wykonania świadczenia polegającego na dostarczeniu określonych dóbr lub usług (w tym przypadku Grupa jest zleceniodawcą) czy też na zleceniu innemu podmiotowi dostarczenia tych dóbr lub usług (w tym przypadku Grupa jest pośrednikiem).

Grupa jest zleceniodawcą, jeśli sprawuje kontrolę nad przyrzeczoną dobrą lub usługą przed ich przekazaniem klientowi. Grupa nie musi jednak działać jako zleceniodawca, jeśli uzyskuje tytuł prawny do produktu tylko chwilowo, zanim zostanie on przeniesiony na klienta. Grupa występująca w umowie jako zleceniodawca może sama wypełnić zobowiązanie do wykonania świadczenia lub może powierzyć wypełnienie tego zobowiązania lub jego części innemu podmiotowi (np. podwykonawcy) w jej imieniu. Jeśli Grupa będąca zleceniodawcą wypełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia, ujmuje przychody w kwocie wynagrodzenia, do którego – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – będzie uprawniona w zamian za przekazane dobra lub usługi.

Grupa działa jako pośrednik, jeśli jej zobowiązanie do wykonania świadczenia polega na zapewnieniu dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Jeśli Grupa będąca pośrednikiem wypełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia, ujmuje przychody w kwocie jakiegokolwiek opłaty lub prowizji, do której – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – będzie uprawniona w zamian za zapewnienie dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Opłata lub prowizja należna jednostce może być kwotą wynagrodzenia, które Grupa zachowuje po zapłaceniu innemu podmiotowi wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi dostarczane przez ten podmiot.

- **Zmiany prezentacyjne,**

Grupa zastosowała następujące zmiany prezentacyjne w zakresie rachunku zysków i strat:

- w związku z zastosowaniem zmienionego MSR 1 Grupa wydzieliła nową linię „Zysk / (strata) z tytułu utraty wartości aktywów finansowych”. W linii tej prezentowane są odpisy aktualizujące aktywa finansowe, w szczególności należności, udziały, pożyczki, ujęte w okresie zmiana z tytułu ujmowania odpisów na oczekiwane straty kredytowe oraz inne transakcje dotyczące utraty wartości aktywów finansowych,
- ujęte w okresie dyskonto dotyczące aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie zostaje zaprezentowane w działalności finansowej (poprzednio prezentowane w koszcie własnym sprzedaży),
- ujęte w okresie odpisy aktualizujące wartość zapasów zostają zaprezentowane w ramach pozostałej działalności operacyjnej (poprzednio prezentowane w koszcie własnym sprzedaży).

Poniższa tabela prezentuje wpływ zmian prezentacyjnych na dane porównawcze za 2017 rok:

	Rok zakończony 31 grudnia 2017 Przed zmianą	Zmiana	Rok zakończony 31 grudnia 2017 Po zmianie
Przychody ze sprzedaży	2 421 078	–	2 421 078
Koszt własny sprzedaży	(2 260 144)	6 098	(2 254 046)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży	160 934	6 098	167 032
Koszty sprzedaży	(25 537)	–	(25 537)
Koszty ogólnego zarządu	(63 261)	–	(63 261)
Zysk/(strata) z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	-	(2 724)	(2 724)
Pozostałe przychody operacyjne	48 655	(132)	48 523
Pozostałe koszty operacyjne	(7 147)	418	(6 729)
Utrata wartości firmy	(191 474)	–	(191 474)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	(77 830)	3 660	(74 170)
Przychody finansowe	18 419	126	18 545
Koszty finansowe	(37 915)	(3 786)	(41 701)
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej	(9 892)	–	(9 892)
Zysk/(strata) brutto	(107 218)	-	(107 218)

Opisane powyżej zmiany prezentacyjne zdaniem Grupy spowodują, że sprawozdanie finansowe będzie zawierać wiarygodne i bardziej przydatne informacje o wpływie tych transakcji na sytuację finansową i wyniki finansowe. Po dokonaniu zmiany prezentacyjnej, linia „Zysk / (strata) brutto ze sprzedaży” będzie lepiej obrazować osiągnięty wynik ze sprzedaży.

4. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości

4.1. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem niektórych rzeczowych aktywów trwałych, które są wyceniane w wartościach przeszacowanych albo wartości godziwej i instrumentów finansowych, wycenianych w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego zgodnie z określoną poniżej polityką rachunkowości.

Koszt historyczny ustalany jest co do zasady na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi.

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę.

Poniżej zamieszczono najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę. W zakresie zasad rachunkowości dotyczących zastosowanych po raz pierwszy standardów MSSF 9 oraz MSSF 15, zasady te zostały opisane w nocie 3.4.

4.2. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Spółki „Polimex-Mostostal” S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy jednostka dominująca posiada władzę nad danym podmiotem, gdy z tytułu swojego zaangażowania podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad jednostką zależną.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

4.3. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane metodą praw własności. Są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami. Sprawozdania finansowe jednostek stowarzyszonych są podstawą wyceny posiadanych przez jednostkę dominującą udziałów metodą praw własności. Rok obrotowy jednostek stowarzyszonych i jednostki dominującej jest jednakowy. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są wykazywane w bilansie według ceny nabycia powiększonej o późniejsze zmiany udziału jednostki dominującej w aktywach netto tych jednostek, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Udział w zyskach lub stratach jednostek stowarzyszonych odzwierciedlany jest w skonsolidowanym zysku lub stracie. Korekta wartości bilansowej może być także konieczna ze względu na zmiany proporcji udziału w jednostce stowarzyszonej, wynikające ze zmian w innych całkowitych dochodach tej jednostki. Udział Grupy w tych zmianach ujmuje się w innych całkowitych dochodach Grupy.

Ocena inwestycji w jednostki stowarzyszone pod kątem utraty wartości ma miejsce, kiedy istnieją przesłanki wskazujące na to, że nastąpiła utrata wartości lub odpis z tytułu utraty wartości dokonany w latach poprzednich już nie jest wymagany.

4.4. Zmiany udziału Grupy w kapitale jednostek zależnych

Zmiany udziału Grupy w kapitale jednostek zależnych, które nie powodują utraty kontroli nad tymi jednostkami przez Grupę, rozlicza się jako transakcje kapitałowe. Wartość bilansową udziałów Grupy oraz udziałów niesprawujących kontroli koryguje się w celu uwzględnienia zmian udziału w danych jednostkach zależnych. Różnice między kwotą korekty udziałów niesprawujących kontroli a wartością godziwą uiszczoną lub otrzymaną zapłaty ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym i przypisuje właścicielom Spółki. Jeżeli Grupa utraci kontrolę nad jednostką zależną, w rachunku zysków i strat ujmuje się zysk lub stratę, obliczone jako różnica między zagregowaną kwotą otrzymanej zapłaty i wartości godziwej zachowanych udziałów a pierwotną wartością bilansową aktywów (w tym wartości firmy) i zobowiązań tej jednostki zależnej i udziałów niesprawujących kontroli. Wszystkie kwoty związane z tą jednostką zależną, pierwotnie ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach, rozlicza się tak, jak gdyby Grupa bezpośrednio zbyła odpowiadające im aktywa lub zobowiązania jednostki zależnej (tj. przenosi na wynik finansowy lub do innej kategorii kapitału własnego zgodnie z postanowieniami odpowiednich MSSF). Wartość godziwa inwestycji posiadanych w byłej jednostce zależnej na dzień utraty kontroli traktowana jest jako wartość godziwa w chwili początkowego ujęcia w celu umożliwienia ewentualnego rozliczenia kosztu poniesionego w chwili początkowego ujęcia inwestycji w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu.

4.5. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

Udział Grupy we wspólnych przedsięwzięciach jest ujmowany metodą praw własności.

4.6. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia oraz z rozliczenia tych pozycji różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Walutą funkcjonalną zagranicznych jednostek zależnych jest UAH i RUB. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania tych zagranicznych jednostek zależnych są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich sprawozdania z całkowitych dochodów są przeliczane po średnim ważonym kursie wymiany za dany okres obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w pozycji bilansu: Skumulowane inne całkowite dochody, zaś w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym w pozycji Skumulowane inne całkowite dochody z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostki zagranicznej. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, odroczone różnice kursowe zakumulowane w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Średnie ważne kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
UAH	0,1330	0,1402
RUB	0,0576	0,0644
EUR	4,2669	4,2447

4.7. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, poza klasą aktywów określoną jako nieruchomości i budowle trwałe związane z gruntem tj. grunty, zakłady produkcyjne oraz nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze magazynowo-przemysłowo-biurowym. Powyższa klasa aktywów prezentowana jest w kategorii „Grunty i budynki” i wyceniana jest według modelu wartości przeszacowanej.

Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Zwiększenia wartości bilansowej z tytułu aktualizacji wyceny aktywów ujmowanych według metody wartości przeszacowanej są odnoszone do pozycji pozostałych całkowitych dochodów i wykazywane jako Skumulowane inne całkowite dochody w kapitale własnym. Zmniejszenia kompensujące wcześniejsze zwiększenia, które dotyczą tego samego środka trwałego, obciążają pozostałe całkowite dochody oraz pomniejszają kapitał powstały z aktualizacji wyceny. Wszelkie pozostałe zmniejszenia ujmuje się w Rachunku zysków i strat. Tak powstały składnik kapitałów jest przenoszony do pozycji zysków zatrzymanych w momencie usunięcia z bilansu składnika aktywów którego dotyczył.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	10-60 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2-40 lat
Urządzenia biurowe	3-10 lat
Środki transportu	2-30 lat
Komputery	2-8 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	10-25 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, na koniec grudnia i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku kolejnego roku obrotowego.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

4.8. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w pozycji pozostałych przychodów bądź pozostałych kosztów operacyjnych w tym okresie, w którym powstały.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela – Spółkę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości. Ustalona na dzień przeniesienia różnica między wartością bilansową określoną zgodnie z zasadami przedstawionymi w części *Rzeczowe aktywa trwałe* a jej wartością godziwą traktowana jest analogicznie do ujęcia odpowiadającego ujęciu wartości przeszacowanej. W przypadku zbycia nieruchomości inwestycyjnej różnica pomiędzy ceną sprzedaży a wartością księgową jest ujmowana w rachunku zysków i strat.

4.9. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Zastosowano następujące okresy użytkowania:

Typ	Okres
Patenty i licencje	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres, uwzględniając okres na który użytkowanie może być wydłużone
Koszty prac rozwojowych	5 lat
Oprogramowanie komputerowe	2-15 lat

Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
  - (i) przekazanej zapłaty,
  - (ii) kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
  - (iii) w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad kwotę netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Ośrodek wypracowujący środki pieniężne jest nie większy niż jeden segment operacyjny przed agregacją.

4.10. Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty wstępne są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie, chyba że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty wstępne z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty wstępne z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe

ujmowane są jako przychody operacyjne w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym stają się należne.

4.11. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy, jeżeli dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony.

4.12. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstaje w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

4.13. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”;
Produkty gotowe i produkty w toku	koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego;
Towary	w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”.

W momencie wydania zapasów z magazynu Grupa rozpoznaje koszty własne sprzedaży – w przypadku sprzedaży, lub zużycie materiałów – w przypadku wydania zapasu do dalszej produkcji bądź świadczenia usług.

W momencie sprzedaży zapasów wartość bilansową tych zapasów ujmuje się, jako koszt okresu, w którym ujmowane są odpowiednie przychody

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

4.14. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko kredytowe kontrahenta. Jeżeli zastosowana

została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

4.15. Kaucje przekazane z tytułu umów o budowę

Kaucje z tytułu umów o budowę to kwoty należne Grupie wynikające z zapłaconych kwot w ramach realizowanych umów o usługę budowlaną.

Kaucje z tytułu umów o budowę są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, bądź wpłaconych odbiorcy, z uwzględnieniem odpisu aktualizującego.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość kaucji jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko kredytowe kontrahenta. Odpis na kaucje przekazane z tytułu umów o budowę oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty kaucji przestało być prawdopodobne.

Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie wartości w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

4.16. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty bankowe płatne na żądanie.

Ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują inwestycje, które spełniają łącznie wszystkie kryteria: krótkoterminowe tzn. zasadniczo o okresie zapadalności poniżej 3 miesięcy od dnia nabycia, dużej płynności, łatwo wymienialne na określone kwoty środków pieniężnych, oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są według wartości nominalnej.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

4.17. Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (obligacje)

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

4.18. Aktywa (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a sprzedaż uważana jest za wysoce prawdopodobną. Ujmowane są one w niższej z następujących dwóch kwot: ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

4.19. Pozostałe aktywa

Rozliczenia międzyokresowe kosztów wykazuje się w wysokości już poniesionych kosztów, które dotyczą następných okresów sprawozdawczych po dniu bilansowym. Koszty te wykazuje się w wartości nominalnej po uprzednim upewnieniu się, że koszty te przyniosą jednostce korzyści w przyszłości. Rozliczenia międzyokresowe obejmują przede wszystkim:

- ubezpieczenia,
- prenumeraty,
- z góry opłacone czynsze.

4.20. Przychody przyszłych okresów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów wykazuje się z uwzględnieniem zasady ostrożnej wyceny. Obejmują one przede wszystkim równowartość otrzymanych lub należnych środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych. Zaliczone do rozliczeń międzyokresowych przychodów kwoty zwiększają stopniowo przychody operacyjne. Pozycja obejmuje także kwoty odpowiadające wartości zafakturowanej w przypadku których rozpoznanie przychodów nastąpi w kolejnych okresach.

4.21. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są zamortyzowanym koszcie. Inne zobowiązania, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych. Pozostałe zobowiązania ujmowane są w zamortyzowanym koszcie.

Zobowiązania z tytułu kaucji gwarancyjnych, których termin rozliczenia jest krótszy niż 12 miesięcy ujmowane są jako zobowiązania krótkoterminowe.

4.22. Kaucje otrzymane z tytułu umów o budowę

Kaucje otrzymane z tytułu umów o budowę to kwoty wynikające z otrzymanych kwot w ramach realizowanych umów o usługę budowlaną.

Kaucje z tytułu umów o budowę są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, bądź wpłaconych przez dostawców. W kolejnych okresach kaucje są ujmowane w zamortyzowanym koszcie. Wpływ wyceny w zamortyzowanym koszcie ujmowany jest jako przychody / koszty finansowe.

4.23. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Do krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wypłacanych przez Grupę należą:

- wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne,
- krótkoterminowe płatne nieobecności, jeśli oczekuje się, że nieobecność wystąpi w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę,
- wypłaty z zysku i premie przypadające do wypłaty w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę,
- świadczenia niepieniężne dla aktualnie zatrudnionych pracowników.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze, w tym wpłaty do programów określonych składek, ujmowane są w okresie, w którym jednostka otrzymała przedmiotowe świadczenie ze strony pracownika, a w przypadku wypłat z zysku i premii, gdy spełnione zostały następujące warunki:

- na jednostce ciąży obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek do dokonania takich wypłat z wyniku zdarzeń przeszłych oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny tego zobowiązania.

Grupa ujmuje przewidywane koszty krótkoterminowych świadczeń pracowniczych w formie płatnych nieobecności w przypadku kumulowanych płatnych nieobecności (czyli takich, do których uprawnienia przechodzą na przyszłe okresy i można je wykorzystać w przyszłości, jeśli w bieżącym okresie nie zostały w pełni wykorzystane) oraz w przypadku niekumulowanych płatnych nieobecności (które rodzą zobowiązania po stronie Spółki z chwilą ich wystąpienia).

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuariusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia

bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych prezentowane są w pozycji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych.

Świadczenia po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń (odprawy emerytalne) oraz inne długoterminowe świadczenia pracownicze (m.in. długoterminowe renty inwalidzkie) ustalane są z wykorzystaniem metody prognozowanych uprawnień jednostkowych z wyceny aktuarialnej przeprowadzanej na koniec okresu sprawozdawczego.

Zyski i straty aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia są prezentowane w innych całkowitych dochodach. Natomiast zyski i straty dotyczące innych długoterminowych świadczeń pracowniczych są odnoszone w rachunek zysków i strat bieżącego okresu sprawozdawczego

4.24. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

4.25. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne

Zgodnie z polską praktyką gospodarczą akcjonariusze / udziałowcy jednostek mogą dokonać podziału zysku na cele pracownicze w formie zasilenia funduszu socjalnego oraz na inne fundusze specjalne. W sprawozdaniu finansowym zgodnym z MSSF ta część podziału zysku jest zaliczana do kosztów działalności okresu, którego dotyczy podział zysku.

4.26. Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych

Grupa ujmuje odrębnie składniki instrumentów finansowych, które tworzą jej zobowiązanie finansowe oraz dają jej posiadaczom opcję zamiany na instrument kapitałowy Spółki dominującej. Spółka dominująca jest emitentem obligacji zamiennych na akcje Spółki dominującej. Na dzień emisji obligacji Spółka dominująca wyceniła element kapitałowy oraz element zobowiązaniowy wyemitowanych obligacji. Element zobowiązaniowy został wyceniony w wartości godziwej. Element kapitałowy został określony jako wartość końcowa (rezydualna) kwoty pozostającej po odjęciu od wartości godziwej całego instrumentu odrębnie ustalonej wartości komponentu zobowiązaniowego. Grupa nie zmienia kwalifikacji składnika zobowiązaniowego i kapitałowego w zależności od zmiany prawdopodobieństwa wykonania opcji zamiany.

4.27. Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą bilansową w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością

podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Aktywa / Rezerwy na podatek odroczony ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych / dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz

- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczących pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółki Grupy kompensują ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiadają możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę do dnia 31 grudnia 2017.

Poniżej opisano najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę za okres przed wdrożeniem nowych standardów MSSF 9 oraz MSSF 15, tj. do 31 grudnia 2017 roku.

4.28. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- spełniające definicję pożyczek i należności,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe

utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) Jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu.
Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
  - i. nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
  - ii. częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
  - iii. instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) Został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
- (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Po początkowym ujęciu pożyczki i należności są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią

Udziały w jednostkach zależnych niekonsolidowanych

Udziały w jednostkach zależnych niekonsolidowanych są wyceniane według kosztu.

4.29. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości od aktywów finansowych wycenianych według kosztów nie odwraca się.

4.30. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów

i usług (VAT) i podatek akcyzowy oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Kontrakty budowlane

Przychody z wykonania niezakończonych usług budowlanej, objętej umową, wykonanej na dzień bilansowy w istotnym stopniu, ustala się na dzień bilansowy proporcjonalnie do stopnia zaawansowania usługi, jeżeli kwotę przychodu można ustalić w sposób wiarygodny. Stopień zaawansowania mierzony jest udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w szacowanych całkowitych kosztach wykonania usługi lub udziałem nakładu wykonanej pracy w stosunku do całkowitych nakładów pracy.

Jeżeli stopień zaawansowania niezakończonych usług nie może być na dzień bilansowy ustalony w sposób wiarygodny, to przychód ustala się w wysokości poniesionych w danym okresie sprawozdawczym kosztów, nie wyższych jednak od kosztów, których pokrycie w przyszłości przez zamawiającego jest prawdopodobne.

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty wykonania umowy przekroczą łączne przychody z tytułu umowy, przewidywana strata jest ujmowana jako koszt okresu, w którym została ujawniona.

Koszty wytworzenia niezakończonych usług obejmują koszty poniesione od dnia zawarcia odpowiedniej umowy do dnia bilansowego. Koszty wytworzenia poniesione przed zawarciem umowy związane z realizacją jej przedmiotu, zaliczane są do aktywów, jeżeli pokrycie tych kosztów w przyszłości przychodami uzyskanymi od zamawiającego jest prawdopodobne. Następnie ujmowane są w kosztach wytworzenia niezakończonych usług budowlanej.

Jeżeli poniesione koszty pomniejszone o przewidywane straty powiększone o zyski ujęte w rachunku zysków i strat przekraczają swoim zaawansowaniem procentowym zaawansowanie procentowe zafakturowanej sprzedaży, wynikająca z powyższej różnicy kwota niezafakturowanej sprzedaży prezentowana jest w aktywach bilansu w należnościach z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych w korespondencji z przychodami z tytułu usług.

Jeżeli zaawansowanie procentowe zafakturowanej sprzedaży przekracza zaawansowanie procentowe poniesionych kosztów pomniejszonych o przewidywane straty a powiększonych o zyski ujęte w rachunku zysków i strat, wynikające z powyższej różnicy przyszłe przychody prezentowane są w zobowiązaniach z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych w korespondencji z przychodami z tytułu usług.

Przychody ze sprzedaży towarów, materiałów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody z wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Okresy użytkowania ekonomicznego rzeczowych aktywów trwałych

Jak opisano w nocie 4.7, Grupa weryfikuje przewidywane okresy użytkowania ekonomicznego składników pozycji rzeczowych aktywów trwałych na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego.

Wycena w wartości godziwej i procedury związane z wyceną

Nieruchomości inwestycyjne są wyceniane przez Grupę w wartości godziwej dla celów sprawozdawczości finansowej. Wycena jest przeprowadzana przez zewnętrznych wykwalifikowanych rzeczoznawców majątkowych. Wyceny sporządzane są metodami dochodowymi bądź metodami porównawczymi. Grupa stosuje model wartości przeszacowanej dla klasy aktywów: nieruchomości i budowle. W sytuacji gdy przeprowadzane jest przeszacowanie Grupa pozyskuje wyceny do wartości godziwej dla poszczególnych lokalizacji nieruchomości i budowli. Przeszacowanie jest przeprowadzane dla całej klasy aktywów w sytuacji gdy wartość godziwa istotnie różni się od wartości bilansowej. Wyceny sporządzane są metodami dochodowymi bądź metodami porównawczymi. Szczegóły dotyczące przeprowadzonych wycen opisane zostały w nocie 11.

Utrata wartości aktywów

Grupa przeprowadza testy na utratę wartości środków trwałych oraz udziałów w sytuacji, gdy występują czynniki świadczące o możliwości wystąpienia utraty wartości aktywów. Wymaga to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te środki trwałe. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i wymaga ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów.

Utrata wartości firmy

Zgodnie z MSR 36 Zarząd Jednostki dominującej na dzień bilansowy dokonuje corocznych testów na utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których została przypisana wartość firmy. Założenia oraz istotne informacje dotyczące przeprowadzonych testów zamieszczono w nocie 12 Dodatkowych informacji i objaśnień. W wyniku przeprowadzonego testu, w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiła utrata wartości firmy.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego, nota nr 8.2

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Ujmowanie przychodów, nota nr 18

Marże brutto realizowanych kontraktów ustalane są na podstawie sformalizowanego procesu Przeglądu Projektów, jako różnica między ceną sprzedaży oraz szacowanymi kosztami całkowitymi kontraktu (suma kosztów poniesionych oraz kosztów estymowanych do zakończenia kontraktu). Weryfikacja estymowanych kosztów do zakończenia projektu odbywa się podczas Przeglądu Projektów przeprowadzanych miesięcznie, kwartalnie, półrocznie, bądź z inną częstotliwością w zależności od rodzaju kontraktu. Koszty do zakończenia projektu określane są przez kompetentne zespoły, merytorycznie odpowiedzialne za realizację danego obszaru na podstawie wiedzy i doświadczenia.

Grupa stosuje metodę procentowego zaawansowania prac przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych. Stosowanie tej metody wymaga od Grupy szacowania proporcji dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania. W oparciu o zaktualizowane budżety kontraktów oraz stopień zaawansowania kontraktów budowlanych, Grupa ujmuje skutki zmian szacunków w wyniku kolejnego okresu.

Wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych – odprawy emerytalne i rentowe

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 27.

Rezerwa na naprawy gwarancyjne, nota nr 27

Rezerwy na zobowiązania z tytułu napraw gwarancyjnych tworzy się w trakcie realizacji kontraktu proporcjonalnie do przychodów ze sprzedaży. Wysokość tworzonych rezerw jest zależna od rodzaju wykonywanych usług budowlanych i stanowi określony procent wartości przychodów ze sprzedaży danego kontraktu. Wartość rezerw na koszty napraw gwarancyjnych może jednak podlegać indywidualnej analizie (w tym poprzez opinię kierownika odpowiedzialnego za daną budowę) i może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach.

Wykorzystanie rezerw następuje w ciągu pierwszych 3-5 lat po zakończeniu inwestycji w proporcjach, odpowiadających faktycznie ponoszonym kosztom napraw.

Rezerwa restrukturyzacyjna, nota nr 27

Grupa tworzy rezerwę restrukturyzacyjną w przypadku gdy posiada szczegółowy, formalny plan określający działalność lub część działalności, której ten plan dotyczy, podstawowe lokalizacje, które zostaną nim objęte, liczbę pracowników, którzy mają uzyskać odszkodowania w zamian za zakończenie stosunku pracy oraz termin, w jakim plan zostanie wdrożony; ponadto, plan ten został ogłoszony lub rozpoczęło się jego wdrażanie.

Rezerwy na sprawy sądowe, nota nr 27

Rezerwy związane ze skutkami toczącego się postępowania sądowego tworzy się wówczas, gdy przeciwko jednostce wniesiono pozew, a prawdopodobieństwo wyroku niekorzystnego dla jednostki jest większe niż prawdopodobieństwo wyroku korzystnego. Podstawą oceny tego prawdopodobieństwa jest przebieg postępowania sądowego oraz opinie prawników. Utworzone rezerwy obciążają pozostałe koszty operacyjne.

Rezerwa na kary, nota nr 27

Oszacowania kwoty kar umownych dokonują służby techniczne, zajmujące się realizacją umowy budowlanej, wraz z działem prawnym interpretującym postanowienia umowy. Rezerwy na kary tworzy się w przypadku gdy prawdopodobieństwo nałożenia kary przez zamawiającego z tytułu nienależytego wykonania umowy jest wysokie.

Rezerwa na koszty rozliczenia kontraktów, nota nr 27

Rezerwy na koszty kontraktów dotyczą końcowego rozliczenia kontraktów drogowych.

Rezerwa na przewidywane straty na kontraktach budowlanych, nota nr 27

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje aktualizacji szacunków całkowitych przychodów oraz kosztów z tytułu realizowanych projektów. Przewidywana całkowita strata na kontrakcie ujmowana jest jako koszty okresu, w którym została rozpoznana.

Rezerwa na poręczenia, nota nr 27

Udzielone poręczenie wykazuje się w księgach jako rezerwę jeżeli na dzień bilansowy zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że kredytobiorca nie będzie mógł spłacić swoich długów.

Odpis aktualizujący wartość materiałów (nota nr 15) i należności (nota nr 16 oraz 17)

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje analizy indywidualnych przesłanek utraty wartości należności handlowych takich jak: należności sporne, należności dochodzone na drodze sądowej, należności od spółek w upadłości lub likwidacji oraz inne. Na tej podstawie Grupa dokonuje indywidualnych odpisów aktualizujących wartość należności, a pozostałe należności Grupa obejmuje odpisem na oczekiwane straty kredytowe. Technika kalkulacji odpisów została opisana w notce nr 17 Instrumenty finansowe – utrata wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje aktualizacji odpisu aktualizacyjnego wartości materiałów zbędnych biorąc pod uwagę okres zalegania na magazynie oraz potencjalne możliwości wykorzystania w przyszłości.

6. Segmenty sprawozdawcze

Dla celów zarządczych Grupa została podzielona na cztery części w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi:

Produkcja	produkcja i dostawy konstrukcji stalowych, krat pomostowych, systemów regałowych, palet, barier drogowych. Usługi w zakresie zabezpieczeń antykorozyjnych konstrukcji stalowych poprzez cynkowanie ogniowe, system Duplex, malowanie metodą hydrauliczną.
Budownictwo przemysłowe	usługi budowlano-montażowe. Generalne wykonawstwo obiektów w branży budowlanej (w tym działalność deweloperska). Realizacja dużych obiektów budownictwa przemysłowego i ogólnego. Montaż konstrukcji stalowych, urządzeń specjalistycznych, hal oraz konstrukcji specjalnych.
Energetyka	usługi związane z branżą energetyczną. Generalne wykonawstwo obiektów w branży energetycznej, projektowanie, produkcja i sprzedaż kotłów energetycznych, usługi serwisowe w zakresie stałej i kompleksowej obsługi elektrowni, elektrociepłowni i zakładów przemysłowych.

Nafta, gaz, chemia	generalne wykonawstwo obiektów w branży chemicznej. Montaż urządzeń procesowych dla przemysłu chemicznego i petrochemicznego, prefabrykacja i montaż konstrukcji stalowych, rurociągów technologicznych, zbiorników magazynowych oraz rurociągów, prefabrykacja i montaż pieców dla przemysłu rafineryjnego. Realizacja projektów proekologicznych. Odbiorcami usług są zakłady chemiczne, rafinerie, petrochemie, gazownictwo.
-----------------------	---

Dla potrzeb sprawozdawczych Grupa prezentuje dodatkowo dwa segmenty, z uwagi na uwarunkowania historyczne i lepsze zrozumienie sprawozdania:

Budownictwo Infrastrukturalne	generalne wykonawstwo obiektów w branży budownictwa drogowego i kolejowego. W segmencie Grupa prezentuje skutki rozliczeń kontraktów drogowych, gdzie głównym odbiorcą usług była Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.
Pozostała działalność	usługi sprzętowo transportowe, usługi wynajmu, dzierżawy, badań laboratoryjnych, serwis urządzeń, pozostałe usługi nieujęte w innych segmentach.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Do oceny wyników operacyjnych segmentów Zarząd wykorzystuje wynik segmentu osiągnięty na działalności operacyjnej oraz wynik brutto segmentu. Podatek dochodowy jest monitorowany na poziomie Grupy i nie jest dokonywana jego alokacja do segmentów.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków poszczególnych segmentów operacyjnych Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i dnia 31 grudnia 2017 roku. Zarząd Spółki monitoruje regularnie wyniki segmentów; natomiast od 1 stycznia 2014 roku, nie dokonuje się bieżącej oceny aktywów i zobowiązań segmentów. W związku z tym zgodnie z MSSF 8.23, poniższe tabele nie zawierają podziału aktywów i zobowiązań według segmentów.

Dane dotyczące segmentów przedstawione są według zasad identycznych jakie służą przygotowaniu sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

Rok zakończony 31 grudnia 2018	Produkcja	Budownictwo Przemysłowe	Energetyka */	Nafta, gaz, chemia	Budownictwo Infrastrukturalne	Pozostała działalność	Wyłączenia	Działalność ogółem
Przychody								
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	678 883	65 748	639 675	246 669	21	5 873	–	1 636 869
Sprzedaż między segmentami	18 254	26 479	10 277	553	120	46 497	(102 180)	–
Przychody segmentu ogółem	697 137	92 227	649 952	247 222	141	52 370	(102 180)	1 636 869
Wyniki								
Amortyzacja; w tym:	20 429	51	263	331	88	5 521	–	26 683
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	20 343	51	222	331	88	5 050	–	26 085
- amortyzacja wartości niematerialnych	86	–	41	–	–	471	–	598
Zysk (strata) segmentu z działalności operacyjnej	31 109	12 193	(36 170)	17 162	15 761	(4 450)	–	35 605
Saldo przychodów i kosztów finansowych	(6 096)	(1 403)	(711)	(212)	1 057	(13 004)	–	(20 369)
Zysk (strata) brutto segmentu	25 013	10 790	(36 881)	16 950	16 818	(17 454)	–	15 236

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami podlegają eliminacji.

*/ Strata z działalności operacyjnej segmentu energetyka zawiera udział w zysku jednostki stowarzyszonej w kwocie 141 tys. zł

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

Rok zakończony 31 grudnia 2017	Produkcja	Budownictwo Przemysłowe	Energetyka */	Nafta, gaz, chemia	Budownictwo Infrastrukturalne	Pozostała działalność	Wyłączenia	Działalność ogółem
Przychody								
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	657 304	23 470	1 517 222	205 905	8	17 169	–	2 421 078
Sprzedaż między segmentami	20 021	33 601	8 926	970	–	44 566	(108 084)	–
Przychody segmentu ogółem	677 325	57 071	1 526 148	206 875	8	61 735	(108 084)	2 421 078
Wyniki								
Amortyzacja; w tym:	20 290	71	1 895	79	37	6 224	–	28 596
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	20 224	58	1 805	79	37	5 686	–	27 889
- amortyzacja wartości niematerialnych	65	13	90	–	1	539	–	708
Zysk (strata) segmentu z działalności operacyjnej *	53 764	33 466	(157 994)	8 702	(2 370)	(23 290)	–	(87 722)
Saldo przychodów i kosztów finansowych	(11 500)	1 156	132	(2 177)	6 238	(13 345)	–	(19 496)
Zysk (strata) brutto segmentu	42 264	34 622	(157 862)	6 525	3 868	(36 635)	–	(107 218)

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami podlegają eliminacji.

*/ Strata z działalności operacyjnej segmentu energetyka zawiera udział w stracie jednostki stowarzyszonej w kwocie 9 892 tys. zł oraz odpis aktualizujący wartość firmy w kwocie 191 474 tys. zł

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

7. Przychody i koszty

7.1. Przychody ze sprzedaży w podziale na kategorie

Rok zakończony 31 grudnia 2018	Produkcja	Budownictwo Przemysłowe	Energetyka	Nafta, gaz, chemia	Budownictwo Infrastrukturalne	Pozostała działalność	Wyłączenia	Skonsolidowane dane finansowe
Przychody ze sprzedaży usług budowlanych oraz pozostałych	575 852	92 206	649 839	247 030	120	24 869	(77 705)	1 512 211
Przychody ze sprzedaży towarów, materiałów i produktów	117 636	21	95	192	–	6 124	(5 077)	118 991
Przychody z wynajmu	3 649	–	18	–	21	21 377	(19 398)	5 667
Przychody ze sprzedaży ogółem	697 137	92 227	649 952	247 222	141	52 370	(102 180)	1 636 869

Przychody z tytułu umów z klientami w rozumieniu MSSF 15 obejmują dwie pierwsze pozycje z powyższej tabeli.

Rok zakończony 31 grudnia 2017	Produkcja	Budownictwo Przemysłowe	Energetyka	Nafta, gaz, chemia	Budownictwo Infrastrukturalne	Pozostała działalność	Wyłączenia	Skonsolidowane dane finansowe
Przychody ze sprzedaży usług budowlanych oraz pozostałych	78 229	57 010	1 525 693	206 725	–	13 900	(74 357)	1 807 200
Przychody ze sprzedaży towarów, materiałów i produktów	595 584	61	314	150	–	25 205	(15 756)	605 558
Przychody z wynajmu	3 512	–	141	–	8	22 630	(17 971)	8 320
Przychody ze sprzedaży ogółem	677 325	57 071	1 526 148	206 875	8	61 735	(108 084)	2 421 078

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

7.2. Informacje geograficzne

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane na temat przychodów dotyczących poszczególnych obszarów geograficznych Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku. Grupa klasyfikuje w oparciu o miejsce świadczonej usługi lub realizowanej dostawy.

Rok zakończony 31 grudnia 2018	Produkcja	Budownictwo Przemysłowe	Energetyka	Nafta, gaz, chemia	Budownictwo Infrastrukturalne	Pozostała działalność	Wyłączenia	Skonsolidowane dane finansowe
Polska	287 211	87 258	649 952	149 348	141	46 310	(98 511)	1 121 709
Zagranica	409 926	4 969	–	97 874	–	6 060	(3 669)	515 160
Przychody ze sprzedaży razem	697 137	92 227	649 952	247 222	141	52 370	(102 180)	1 636 869

Rok zakończony 31 grudnia 2017	Produkcja	Budownictwo Przemysłowe	Energetyka	Nafta, gaz, chemia	Budownictwo Infrastrukturalne	Pozostała działalność	Wyłączenia	Skonsolidowane dane finansowe
Polska	236 351	57 387	1 526 137	121 314	8	30 583	(96 835)	1 874 945
Zagranica	440 974	(316)	11	85 561	–	31 152	(11 249)	546 133
Przychody ze sprzedaży razem	677 325	57 071	1 526 148	206 875	8	61 735	(108 084)	2 421 078

7.3. Kluczowi odbiorcy Grupy

W 2018 roku Grupa miała jednego odbiorcę, dla którego sprzedaż przekroczyła 10% przychodów ze sprzedaży. Sprzedaż dla tego odbiorcy wyniosła 565 mln zł i jest prezentowana w segmencie Energetyka.

7.4. Istotne zdarzenia dotyczące realizowanych kontraktów

Od stycznia 2014 roku Grupa realizuje w konsorcjum kontrakt na budowę dwóch nowych bloków energetycznych w Elektrowni Opole. Dla realizacji tego kontraktu została wyodrębniona spółka celowa: Polimex Opole z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, na poziomie tej spółki realizowana jest zasadnicza część marży. Kontrakt ten jest znaczącym kontraktem Grupy w strategicznej dla Grupy branży energetycznej. To historycznie największa i o kluczowym znaczeniu dla polskiej energetyki inwestycja w polskim sektorze energetycznym. Jej wartość wynosi 11,6 mld zł brutto, z czego około 42%, czyli 4,8 mld zł, przypada na Grupę. W ramach kontraktu wykonane zostaną wyspy turbinowe i wybudowane chłodnie kominowe wraz z układem wody chłodzącej. Zrealizowane zostaną również instalacje elektryczne włącznie z aparaturą kontrolno-pomiarową i automatyką. Grupa brała także udział w pracach projektowych. Planowane przekazanie do eksploatacji bloku nr 5 nastąpi 31 maja 2019 roku, a bloku nr 6 30 września 2019 roku, co znajduje potwierdzenie w podpisanym w dniu 10 października 2018 r. przez Konsorcjum (Polimex Mostostal, Mostostal Warszawa, Rafako oraz GE Power Sp. z o.o., które jest generalnym projektantem oraz pełni funkcję lidera konsorcjum zarządzającego realizacją Projektu) Aneksie nr 9. Poza potwierdzeniem zmiany terminu oddania poszczególnych bloków aneks reguluje m.in.:

- (i) Uzgodnienie kwestii technicznych dotyczących realizacji projektu,
- (ii) Strony potwierdziły wysokość wynagrodzenia należnego Generalnemu Wykonawcy, pod warunkiem dotrzymania uzgodnionych w aneksie terminów przekazania bloków do eksploatacji.
- (iii) W świetle podpisanego Aneksu Generalny Wykonawca wraz z GE Power Sp. z o.o. uzgodnili wewnętrzne porozumienie, które m.in. potwierdza zapisy Aneksu oraz reguluje kwestie wzajemnych roszczeń.

Od czerwca 2017 roku Grupa (w konsorcjum) realizuje również dostawę i montaż bloku gazowo-parowego o mocy elektrycznej na poziomie 497 MW i mocy cieplnej na poziomie 326 MW wraz z instalacjami i obiektami pomocniczymi w Elektrociepłowni Żerań w Warszawie. Łączna wartość kontraktu wynosi ok. 982,28 mln zł oraz 111,93 mln euro z czego na Grupę przypada ok. 26%. W ciągu roku obrotowego 2018 wystąpiła konieczność utworzenia dodatkowej rezerwy na koszty w kwocie ok. 57,6 mln PLN, która wpłynęła na zmniejszenie EBITDA Grupy w podanej powyżej wysokości. Utworzenie rezerwy wynika z przeprowadzonych analiz, w toku których zidentyfikowano ryzyka powodujące wzrost kosztów realizacji Projektu Żerań.

Grupa w trakcie 2017 r. (podpisanie PAC, grudzień 2017 r.) zakończyła realizację w konsorcjum kontraktu w Elektrowni Kozienice na nowy blok o mocy 1075 MW. W wyniku podjętych działań związanych z realizacją budowy bloku energetycznego w Elektrowni Kozienice, w ramach których dokonano częściowego ograniczenia zdiagnozowanych uprzednio ryzyk technicznych, optymalizacji procesów zakupowych oraz usprawnienia procesów weryfikacyjno-rozliczeniowych z podwykonawcami i dostawcami, a także w związku z podpisaniem protokołu przejęcia bloku do eksploatacji w dniu 19 grudnia 2017 roku, Zarząd Spółki dominującej, po przeprowadzeniu analizy w toku procesu zamknięcia ksiąg rachunkowych za rok 2017, podjął uchwałę o zmniejszeniu całkowitych kosztów Projektu Kozienice w kwocie 42,3 mln zł. Wpływ ten został w całości rozpoznany w 2017 r. W ciągu roku obrotowego 2018 r. w trakcie dalszych procesów weryfikacyjno-rozliczeniowych z podwykonawcami i dostawcami, oraz braku materializacji szeregu wcześniej szacowanych ryzyk, nastąpiły dalsze zmniejszenia kosztów budżetowych projektu w łącznej kwocie 56,3 mln PLN. Wpływ korekty budżetu został w całości uwzględniony w wyniku finansowym za 2018 rok.

7.5. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017*
Zyski ze zbycia aktywów		
Zysk ze sprzedaży majątku trwałego	2 752	1 464
Zysk ze sprzedaży majątku obrotowego	–	1 250
Rozwiązane odpisy aktualizujące i rezerwy		
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość środków trwałych	5 825	–
Rozwiązanie rezerwy na sprawy sądowe	13 081	16 310
Rozwiązanie odpisów aktualizujących zapasy	1 359	–
Rozwiązanie rezerw na aktywa przeznaczone do sprzedaży	–	2 025
Pozostałe przychody operacyjne		
Zysk z tytułu przeszacowania majątku trwałego do wartości godziwej	–	8 398
Zysk z tytułu przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	8 464	–
Wynik na dekonsolidacji spółki zależnej	438	–
Wynik na likwidacji spółki zależnej	3 013	–
Uzyskane odszkodowania i kary	3 720	2 068
Ugoda sądowa – odzyskane koszty postępowań sądowych	333	12 535
Umorzenie zobowiązań z tytułu dostaw	8 913	1 633
Inne	2 880	2 840
Pozostałe przychody operacyjne razem	50 778	48 523

* Dane przekształcone – zmiany opisane w nocie 3.4

7.6. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 *
Utworzone odpisy aktualizujące i rezerwy		
Utworzenie rezerwy na sprawy sporne i pracownicze	1 873	2 232
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość niefinansowych aktywów trwałych	532	–
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość zapasów	690	–
Pozostałe koszty operacyjne		
Koszty likwidacji majątku trwałego i obrotowego	1 964	–
Wynik na dekonsolidacji spółki zależnej	338	–
Strata z tytułu przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	–	(579)
Odszkodowania i kary	821	1 891
Koszty sądowe	1 174	1 256
Inne	1 385	1 929
Pozostałe koszty operacyjne razem	8 777	6 729

* Dane przekształcone – zmiany opisane w nocie 3.4

7.7. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 *
Przychody z tytułu odsetek bankowych	4 452	3 084
Przychody z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie należności	1 436	7 311
Dodatnie różnice kursowe	1 899	–
Wycena rozrachunków długoterminowych zamortyzowanym kosztem	4 334	125
Rozwiązanie rezerw na koszty finansowe	1 000	2 105
Wycena zobowiązań finansowych w zamortyzowanym koszcie	–	5 803
Inne	613	117
Przychody finansowe razem	13 734	18 545

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

* Dane przekształcone – zmiany opisane w nocie 3.4

7.8. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017*
Odsetki od kredytów bankowych i pożyczek	10 809	9 826
Odsetki i prowizje od obligacji	15 589	15 648
Odsetki od innych zobowiązań	2 248	3 092
Ujemne różnice kursowe	–	5 933
Prowizje bankowe od gwarancji i kredytów	2 843	2 612
Aktualizacja aktywów finansowych	–	–
Wycena rozrachunków długoterminowych zamortyzowanym kosztem	1 518	3 786
Inne	1 096	804
Koszty finansowe razem	34 103	41 701

* Dane przekształcone – zmiany opisane w nocie 3.4

7.9. Koszty według rodzajów

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017*
Amortyzacja	26 683	28 596
Zużycie materiałów i energii	483 676	497 746
Usługi obce, w tym budowlane	730 647	1 423 916
Podatki i opłaty	12 486	14 086
Koszty świadczeń pracowniczych	361 860	352 411
Pozostałe koszty rodzajowe	10 921	15 696
Koszty według rodzajów razem	1 626 273	2 332 451
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	(25 281)	(25 537)
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	(66 725)	(63 261)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	23 647	29 341
Zmiana stanu produktów	3 918	(15 516)
Koszty wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	(6 206)	(3 432)
Koszt własny sprzedaży	1 555 626	2 254 046

* Dane przekształcone – zmiany opisane w nocie 3.4

7.10. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	24 970	27 039
Amortyzacja środków trwałych	24 458	26 359
Amortyzacja wartości niematerialnych	512	680
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	682	594
Amortyzacja środków trwałych	682	593
Amortyzacja wartości niematerialnych	–	1
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	1 031	963
Amortyzacja środków trwałych	945	936
Amortyzacja wartości niematerialnych	86	27
Amortyzacja i odpisy aktualizujące razem	26 683	28 596

7.11. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Wynagrodzenia	291 404	277 100
Koszty ubezpieczeń społecznych	52 773	53 102
Koszty świadczeń emerytalnych	1 010	753
Nagrody jubileuszowe	56	124
Inne świadczenia po okresie zatrudnienia	(950)	4 009
Odpisy na ZFŚS	4 752	4 913
Inne (w tym: ubrania robocze, środki czystości)	12 815	12 410
Koszty świadczeń pracowniczych razem	361 860	352 411

8. Podatek dochodowy

8.1. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	2 050	2 806
Korekty dotyczące podatku bieżącego z lat ubiegłych	781	1 031
Odroczony podatek dochodowy	(3 763)	25 989
Obciążenie podatkowe z działalności kontynuowanej wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(932)	29 826
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Odroczony podatek dochodowy z tytułu przeszacowania gruntów i budynków	-	5 382
Odroczony podatek dochodowy z związany z wyceną zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia	176	(522)
Obciążenie podatkowe z działalności kontynuowanej wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	176	4 860

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem Grupy różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by, stosując średnią ważoną stawkę podatku (mającą zastosowanie do zysków konsolidowanych spółek):

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	15 236	(107 218)
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej w 2018 roku 19% (2017: 19%)	2 895	(20 371)
Efekty podatkowe następujących pozycji:		
- Dochody niepodlegające opodatkowaniu	(12 910)	(9 017)
- Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	9 104	6 802
- Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	198	(988)
- Korekta amortyzacji podatkowej za lata ubiegłe	(21 180)	-
- Straty podatkowe i ujemne różnice przejściowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	26 532	15 199
- Koszty stanowiące koszty uzyskania przychodów a nie ujęte w wyniku	(833)	(599)
- Różnice w stawce podatkowej podmiotów zagranicznych oraz małych podatników	(53)	(30)
- Straty podatkowe utracone z tytułu upływu terminu rozliczenia	105	-
- Utrata wartości firmy	-	36 380
- Pozostałe	(4 790)	2 450
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	(932)	29 826

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

8.2. Odroczonego podatek dochodowy

Zmiana stanu aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego w trakcie roku (przed uwzględnieniem ich kompensaty w ramach jednej jurysdykcji podatkowej), przedstawia się w sposób następujący:

Rezerwy z tytułu podatku odroczonego	Różnice przejściowe dotyczące środków trwałych	Wycena kontraktów długoterminowych	Różnice kursowe	Leasing	Pozostałe	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2017 roku	19 616	8 805	260	9	1 058	29 748
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego	(2 622)	5 658	(260)	6	772	3 554
Obciążenie / (uznanie) innych całkowitych dochodów	5 382	–	–	–	–	5 382
Stan na dzień 31 grudnia 2017 roku	22 376	14 463	–	15	1 830	38 684
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego	(23 753)	2 918	59	114	(562)	(21 224)
Reklasyfikacja do aktywów	1 377	–	–	–	–	1 377
Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku	-	17 381	59	129	1 268	18 837
Prezentacja netto aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego z uwzględnieniem kompensaty w ramach jednej jurysdykcji podatkowej						(17 470)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego w bilansie						1 367

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	Różnice przejściowe dotyczące środków trwałych	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Różnice kursowe	Odpisy aktualizujące wartość zapasów	Odpisy aktualizujące wartość należności	Wycena kontraktów długoterminowych	Rezerwy	Zobowiązania przeterminowane	Straty podatkowe	Inne	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2017 roku	–	8 931	21	1 505	19 601	75 266	69 104	563	35 414	17 951	228 356
Aktywa prezentowane jako przeznaczone do sprzedaży	–	534	–	399	–	–	387	117	–	79	1 516
Uznanie / (obciążenie) wyniku finansowego	–	302	212	(803)	1 168	(51 016)	17 144	(395)	10 414	539	(22 435)
Uznanie / (obciążenie) innych całkowitych dochodów	–	522	–	–	–	–	–	–	–	–	522
Stan na dzień 31 grudnia 2017 roku	–	10 289	233	1 101	20 769	24 250	86 635	285	45 828	18 569	207 959
Uznanie / (obciążenie) zysków zatrzymanych	–	–	–	–	1 392	–	–	–	–	–	1 392
Uznanie / (obciążenie) wyniku finansowego	–	(84)	(217)	108	(4 097)	3 312	(37 979)	(81)	25 407	(3 830)	(17 461)
Uznanie / (obciążenie) innych całkowitych dochodów	–	176	–	–	–	–	–	–	–	–	176
Reklasyfikacja z rezerw	1 377	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1 377
Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku	1 377	10 381	16	1 209	18 064	27 562	48 656	204	71 235	14 739	193 443
Prezentacja netto aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego z uwzględnieniem kompensaty w ramach jednej jurysdykcji podatkowej											(17 470)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego w bilansie											175 973

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego są następujące:

	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
przed kompensatą		
- przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	91 399	96 606
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	102 044	111 353
	193 443	207 959
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
przed kompensatą		
- przypadająca do realizacji po upływie 12 miesięcy	339	17 501
- przypadająca do realizacji w ciągu 12 miesięcy	18 498	21 183
	18 837	38 684

Na dzień 31.12.2018 wartość strat podatkowych do rozliczenia w kolejnych okresach wyniosła 459 879 tys. zł. Poniższa tabela prezentuje okresy wygaśnięcia nierozliczonych strat podatkowych, w związku z którymi nie ujęto aktywa z tytułu podatku odroczonego:

Rok przedawnienia rozliczenia straty	Wysokość strat do odliczenia w przyszłych okresach	Wysokość nieujętego aktywa od strat podatkowych
2023	45 171	8 583
2019	53 460	10 157
Razem	98 631	18 740

9. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w okresie sprawozdawczym.

Grupa posiada zobowiązania finansowe z tytułu obligacji zamienne na akcje. Obligacje te przy kalkulacji zysku na akcję posiadają anty rozwodnieniowy efekt. W związku z tym nie są one ujmowane w kalkulacji zysku rozwodnionego. Zysk podstawowy na akcję jest zbieżny z zyskiem rozwodnionym na akcję.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia zysku na jedną akcję:

	Okres zakończony 31 grudnia 2018	Okres zakończony 31 grudnia 2017
Zysk / (strata) netto	16 168	-137 044
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję		
(w złotych):		
liczba akcji zarejestrowanych na dzień bilansowy	236 618 802	236 618 802
średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystana do obliczenia straty zwykłej na akcję	236 618 802	236 618 802
podstawowy zysk / (strata) na jedną akcję (w zł.)	0,068	-0,579

10. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W roku 2018 jednostka dominująca nie deklarowała i nie wypłacała dywidend.

Jednostka dominująca nie przewiduje w 2019 roku wypłaty dywidendy za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2018.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

11. Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku	264 497	84 496	12 459	2 501	11 342	8 769	384 064
Nabycie aktywów trwałych	269	8 034	521	1 136	19 018	11 981	40 959
Zmniejszenie/zwiększenie z tytułu rozliczenia środka trwałego w budowie	579	32 371	355	215	(33 520)	-	-
Zmniejszenie/zwiększenie z tytułu rozliczenia zaliczki	-	1 169	-	-	19 581	(20 750)	-
Sprzedaż i likwidacja aktywów trwałych	(1 072)	(484)	-	(17)	(3 744)	-	(5 317)
Odpis z tytułu utraty wartości	-	2 821	-	-	3 004	-	5 825
Sprzedaż jednostki zależnej	-	(27)	(208)	(19)	-	-	(254)
Reklasyfikacja z aktywów dostępnych do sprzedaży	-	40	-	11	-	-	51
Reklasyfikacja do aktywów dostępnych do sprzedaży	(2 379)	(806)	(47)	(150)	(12)	-	(3 394)
Reklasyfikacja inna	(2 202)	-	-	-	(9 658)	-	(11 860)
Wycena do wartości godziwej	-	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe	52	130	5	21	-	-	208
Odpis amortyzacyjny za okres obrotowy	(10 346)	(13 208)	(1 452)	(1 080)	-	-	(26 086)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018 roku	249 398	114 536	11 633	2 618	6 011	-	384 196
Na dzień 1 stycznia 2018 roku							
Wartość brutto	272 257	302 366	42 550	31 691	25 813	8 769	683 446
Umorzenie i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	(7 760)	(217 870)	(30 091)	(29 190)	(14 471)	-	(299 382)
Wartość netto	264 497	84 496	12 459	2 501	11 342	8 769	384 064
Na dzień 31 grudnia 2018 roku							
Wartość brutto	277 851	321 412	36 947	26 607	18 780	-	681 597
Umorzenie i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	(28 453)	(206 876)	(25 314)	(23 989)	(12 769)	-	(297 401)
Wartość netto	249 398	114 536	11 633	2 618	6 011	-	384 196

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017 roku	217 142	84 938	12 567	4 096	2 152	919	321 814
Nabycie aktywów trwałych	368	1 863	884	287	8 763	11 913	24 078
Zmniejszenie/zwiększenie z tytułu rozliczenia środka trwałego w budowie	358	3 526	144	-	(4 028)	-	-
Zmniejszenie/zwiększenie z tytułu rozliczenia zaliczki	-	-	-	-	4 063	(4 063)	-
Sprzedaż i likwidacja aktywów trwałych	(84)	(350)	(77)	(54)	(250)	-	(815)
Zwiększenie/zmniejszenie z tyt.zmian w planie sprzedaży	6 545	(4 273)	(198)	(77)	-	-	1 997
Reklasyfikacja z aktywów przeznaczonych do sprzedaży	14 243	13 240	887	717	642	-	29 729
Reklasyfikacja do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(144)	(360)	-	(2)	-	-	(506)
Wycena do wartości godziwej	35 606	-	-	-	-	-	35 606
Różnice kursowe	8	27	5	11	-	-	51
Odpis amortyzacyjny za okres obrotowy	(9 546)	(14 115)	(1 752)	(2 477)	-	-	(27 890)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017 roku	264 496	84 496	12 460	2 501	11 342	8 769	384 064
Stan na dzień 1 stycznia 2017 roku							
Wartość brutto	286 675	274 518	46 984	32 247	3 543	919	644 886
Umorzenie i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	(69 533)	(189 580)	(34 417)	(28 151)	(1 391)	-	(323 072)
Wartość netto	217 142	84 938	12 567	4 096	2 152	919	321 814
Stan na dzień 31 grudnia 2017 roku							
Wartość brutto	272 257	302 366	42 550	31 691	25 813	8 769	683 446
Umorzenie i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	(7 760)	(217 870)	(30 091)	(29 190)	(14 471)	-	(299 382)
Wartość netto	264 497	84 496	12 459	2 501	11 342	8 769	384 064

Przeszacowanie gruntów i budynków do wartości godziwej ujęte przez pozostałe całkowite dochody (w kwocie 28 501 tys. zł) oraz przez pozostałe przychody operacyjne (w kwocie 7 105 tys. zł).

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, poza klasą aktywów określoną, jako nieruchomości i budowle trwałe związane z gruntem tj. nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze magazynowo - przemysłowo – biurowym („Grunty i budynki”). Powyższa klasa aktywów wyceniana jest według wartości godziwej poczynając od października 2013 roku.

Ostatnia wycena środków trwałych została przeprowadzona w części na dzień 31 sierpnia 2017 roku oraz w pozostałej części na dzień 30 września 2017 roku.

Wyceny zostały sporządzone przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych. Zastosowano podejście dochodowe, metodę inwestycyjną, technikę kapitalizacji prostej. Techniki wykorzystane do wyceny bazowały na nieobserwowalnych danych wejściowych. W przypadku gruntów nastąpiła zmiana techniki wyceny, przejście od podejścia porównawczego do podejścia dochodowego. Rzeczoznawca majątkowy określił, iż po uwzględnieniu celu i zakresu wyceny, przeznaczenia nieruchomości, jej stanu prawnego i stanu zagospodarowania oraz informacji rynkowych o podobnych nieruchomościach, właściwą procedurą do określenia wartości rynkowej nieruchomości będzie podejście dochodowe, metoda inwestycyjna, technika kapitalizacji prostej.

Wycena do wartości godziwej została skategoryzowana w hierarchii wartości godziwej na poziomie 3.

Grupa na bieżąco monitoruje sytuację na rynku nieruchomości w odniesieniu do posiadanych środków trwałych (grunty, budynki, budowle). Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość środków trwałych ujmowanych zgodnie z modelem wartości przeszacowanej nie różni się istotnie od ich wartości godziwej.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2017 ujęto ujawnienia dotyczące wartości godziwej przeszacowanych środków trwałych.

12. Wartość firmy z konsolidacji

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Grupa Energomontaż-Północ S.A. (Spółka inkorporowana w 2010 roku)	91 220	91 220
Razem	91 220	91 220

Zgodnie z zasadami MSR 36, Zarząd „Polimex-Mostostal” S.A. przeprowadził na dzień 31 grudnia 2018 roku testy na trwałą utratę wartości dotyczące wartości firmy z konsolidacji powstałej na nabyciu Grupy Energomontaż-Północ. Poziom segmentu operacyjnego przed agregacją jest najniższym poziomem, na którym Zarząd Grupy monitoruje wartość firmy. Wartość firmy za rok 2018 została w całości allokowana do segmentu operacyjnego energetyka.

Poniższa tabela prezentuje główne dane finansowe, założenia przyjęte przy przeprowadzaniu testu oraz wyniki testu:

Dane finansowe oraz wyniki testu				
Segment	Wartość testowana	Oszacowana wartość użytkowa	Utrata wartości	Wartość firmy
Energetyka	97 907	260 189	-	91 220
Główne założenia				
Segment	Średnioważony koszt kapitału (WACC)	Średnia rentowność operacyjna w okresie prognozy	Średnie roczne oczekiwane przychody ze sprzedaży	Stała stopa wzrostu po okresie prognozy
Energetyka	9,77%	3,63%	434 070	1,00%

Testowana wartość obejmowała wartość firmy oraz aktywa netto przypisane do segmentu energetyki (spółka Polimex Energetyka Sp. z o.o.). Skorygowana wartość zdyskontowanych przepływów pieniężnych segmentu energetyka (wartość użytkowa) została oszacowana na poziomie 260 189 tys. zł. Wyceny dokonano przy następujących założeniach: średnioważony koszt kapitału (WACC): 9,77%, stopa wzrostu po okresie prognozy: 1,0%, średnia rentowność na

poziomie zysku z działalności operacyjnej w okresie prognozy: 3,63%, średnie roczne oczekiwane przychody ze sprzedaży segmentu energetyka: 434 070 tys. zł.

W ocenie Zarządu „Polimex-Mostostal” S.A. zmiany kluczowych założeń, które mogłyby spowodować, że wartość bilansowa testowanego ośrodka może przekroczyć wartość odzyskiwalną są mało prawdopodobne.

13. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności

Grupa posiada 32,82% udziałów w spółce Energomontaż-Północ Bełchatów Sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie, której podstawowym zakresem działalności są specjalistyczne usługi budowlano-montażowe. Spółka Energomontaż-Północ Bełchatów Sp. z o.o. jest podmiotem dominującym w Grupie Kapitałowej Energomontaż-Północ Bełchatów. Skonsolidowane dane finansowe tej grupy przedstawiono poniżej

	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Aktywa obrotowe	41 936	66 125
Aktywa trwałe	20 912	23 474
Zobowiązania krótkoterminowe	29 416	48 531
Zobowiązania długoterminowe i rezerwy	12 283	18 795
Kapitał mniejszości	2 408	2 524
Aktywa netto	18 741	19 749
Przychody ze sprzedaży	91 054	109 286
Całkowite dochody ogółem	430	(30 140)
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej	141	(9 892)

Spółka Energomontaż-Północ Bełchatów Sp. z o.o. jest spółką niepubliczną, w związku z czym nie istnieją notowane ceny rynkowe dla jej udziałów. Powyższe informacje odzwierciedlają kwoty prezentowane w sprawozdaniach finansowych grupy kapitałowej jednostki stowarzyszonej (a nie udział Grupy kapitałowej w tych kwotach).

14. Aktywa finansowe

Krótkoterminowe aktywa finansowe	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Bankowe kaucje gwarancyjne	115	219 616
Pożyczki	635	468
Razem	750	220 084

Na koniec 2017 roku spółka posiadała bankowe kaucje gwarancyjne związane z realizacją kontraktu Kozienice. Kaucja ta została rozliczona w trakcie 2018 roku i nie występuje na dzień 31 grudnia 2018 roku.

15. Zapasy

	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Materiały	31 744	28 635
Zaliczki na materiały	658	1 035
Towary	145	173
Produkcja w toku	43 944	38 770
Produkty gotowe	22 005	28 287
Zapasy razem	98 496	96 900

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Zmiana stanu odpisów na zapasy		
Stan na początek okresu	5 755	10 362
a) zwiększenia	1 161	524
b) zmniejszenia	(660)	(5 131)
Stan odpisów aktualizujących zapasy	6 256	5 755

16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności od 30 do 180 dni.

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie nr 31.

	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Należności z tytułu dostaw i usług w tym:	362 506	447 674
- od jednostek powiązanych	140 571	84 426
- od jednostek pozostałych	221 935	363 248
Należności budżetowe w tym:	30 539	44 865
- z tytułu podatku VAT	30 460	44 721
- pozostałe	79	144
Pozostałe należności	7 592	58 430
Należności ogółem (netto)	400 637	550 969
Odpisy aktualizujące należności	97 297	199 232
Należności ogółem (brutto)	497 934	750 201

Wartość odpisów aktualizujących należności istotnie spadła w stosunku do poprzedniego okresu z uwagi na zawarcie umowy z GDDKiA. Więcej informacji w tym zakresie zostało ujawnionych w nocie nr 39.

17. Instrumenty finansowe – utrata wartości

Klasyfikacja aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu do poszczególnych stopni modelu utraty wartości:

Wskaźniki zastosowane do kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych dla działalności nieprodukcyjnej:

Bieżące oraz 30 dni po terminie płatności	Przeterminowane od 31 do 90 dni	Przeterminowane od 91 do 180 dni	Przeterminowane powyżej 180 dni
0,06%	0,46%	0,48%	11,07%

Wskaźniki zastosowane do kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych dla działalności produkcyjnej:

Bieżące oraz 30 dni po terminie płatności	Przeterminowane od 31 do 90 dni	Przeterminowane od 91 do 180 dni	Przeterminowane powyżej 180 dni
0,12%	4,42%	20,74%	83,96%

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

Klasyfikacja aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu do poszczególnych stopni modelu utraty wartości:

	Stan na dzień 31.12.2018			Stan na dzień 01.01.2018		
	Stopień 1	Stopień 2	Stopień 3	Stopień 1	Stopień 2	Stopień 3
	12-miesięczne OSK	OSK w całym okresie życia - bez utraty wartości	OSK w całym okresie życia - z utratą wartości	12-miesięczne OSK	OSK w całym okresie życia - bez utraty wartości	OSK w całym okresie życia - z utratą wartości
Wartość bilansowa brutto	418 558	574 768	116 057	799 224	718 884	221 424
Należności z tytułu dostaw i usług	–	359 251	95 594	–	445 362	199 049
Należności pozostałe	–	38 117	4 972	–	103 113	5 163
Kaucje z tytułu umów o budowę	–	177 400	15 491	–	170 409	17 212
Bankowe kaucje gwarancyjne	750	–	–	220 084	–	–
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	417 808	–	–	579 140	–	–
Odpisy aktualizujące	–	(2 965)	(111 276)	–	(8 099)	(215 800)
Należności z tytułu dostaw i usług	–	(1 128)	(91 211)	–	(2 305)	(194 432)
Należności pozostałe	–	(135)	(4 823)	–	(825)	(4 156)
Kaucje z tytułu umów o budowę	–	(1 702)	(15 242)	–	(4 969)	(17 212)
Bankowe kaucje gwarancyjne	–	–	–	–	–	–
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	–	–	–	–	–	–
Wartość bilansowa	418 558	571 803	4 781	799 224	710 785	5 624
Należności z tytułu dostaw i usług	–	358 123	4 383	–	443 057	4 617
Należności pozostałe	–	37 982	149	–	102 288	1 007
Kaucje z tytułu umów o budowę	–	175 698	249	–	165 440	–
Bankowe kaucje gwarancyjne	750	–	–	220 084	–	–
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	417 808	–	–	579 140	–	–

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

Zmiana stanu odpisów aktualizujących za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 stycznia 2018 roku, z uwzględnieniem odpisów z tytułu pierwszego zastosowania MSSF 9:

	Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe			Kaucje z tytułu umów o budowę		
	Stopień 2	Stopień 3	Razem	Stopień 2	Stopień 3	Razem
	OSK w całym okresie życia - bez utraty wartości	OSK w całym okresie życia - z utratą wartości -		OSK w całym okresie życia - bez utraty wartości	OSK w całym okresie życia - z utratą wartości	
Wartość odpisów aktualizujących na 31.12.2017 - wg MSR 39	1 257	197 975	199 232	2 811	17 212	20 023
Korekta z pierwszego zastosowania MSSF 9	1 873	613	2 486	2 158	-	2 158
Saldo otwarcia na dzień 01.01.2018	3 130	198 588	201 718	4 969	17 212	22 181
Zwiększenia	232	10 550	10 782	87	3 389	3 476
Odpisy aktualizujące - zwiększenia - ujęte w wyniku finansowym	232	6 837	7 069	87	-	87
Reklasyfikacja	-	3 713	3 713		3 389	3 389
...						-
Zmniejszenia	501	113 205	113 706	1 367	5 359	6 726
Rozwiązanie	432	10 779	11 211	1 367	1 470	2 837
Wykorzystanie	69	99 037	99 106	-	176	176
Reklasyfikacja	-	3 389	3 389		3 713	3 713
Zamiana odpisu na oczekiwane straty kredytowe (MSSF 9) (+) zwiększenia / (-) zmniejszenia	(1 598)	101	(1 497)	(1 987)	-	(1 987)
Bilans zamknięcia wg MSSF 9 na dzień 31.12.2018	1 263	96 034	97 297	1 702	15 242	16 944

18. Długoterminowe kontrakty budowlane

Umowy w trakcie realizacji na koniec okresu sprawozdawczego:

	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Umowy w trakcie realizacji na koniec okresu sprawozdawczego:		
Ujęte w bilansie jako kwoty		
- od klientów w ramach umów o budowę (należność)	60 058	78 007
- na rzecz klientów w ramach umów o budowę (zobowiązanie)	(63 939)	(72 542)
Razem	(3 881)	5 465
Kaucje z tytułu umów o budowę (należności)	111 094	120 784
Kaucje z tytułu umów o budowę (zobowiązania)	(29 354)	(35 276)

Przychody ujęte w 2018 roku, uwzględnione w saldzie zobowiązań na początek okresu, wyniosły 63 939 tys. zł,

Przychody ujęte w 2018 roku dotyczące zobowiązań do wykonania świadczenia spełnionych w poprzednich okresach, wyniosły 4 979 tys. zł.

Kwota ceny transakcyjnej przypisanej do zobowiązań do wykonania świadczenia, które pozostały niespełnione na koniec okresu sprawozdawczego, do zrealizowania:

	Stan na dzień 31.12.2018
a) do 1 roku	880 835
b) powyżej 1 roku	198 571
Ogółem	1 079 406

19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Środki pieniężne w banku i w kasie	201 431	449 421
Lokaty krótkoterminowe	216 377	129 719
Razem	417 808	579 140
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	180 219	399 855

Powyższe saldo środków pieniężnych obejmuje środki pieniężne na rachunkach VAT w ramach podzielonej płatności (split payment).

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania dotyczą środków związanych z realizacją budowy bloków 5 i 6 w Elektrowni Opole. Środki te zostaną uwolnione w momencie zakończenia realizacji kontraktu.

20. Rachunek przepływów pieniężnych

Uzgodnienie zmiany stanu pozycji bilansowych w okresie sprawozdawczym do zmian wykazanych w rachunku przepływów pieniężnych prezentują poniższe tabele:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zmiana stanu zapasów w bilansie	(1 596)	(31 609)
Korekta z tytułu reklasyfikacji zapasów z aktywów do sprzedaży	–	25 183
Korekta z tytułu sprzedaży zapasów deweloperskich (ujęta w działalności inwestycyjnej)	–	(6 335)
Zmiana stanu zapasów w rachunku przepływów pieniężnych	(1 596)	(12 761)
Zmiana stanu należności w bilansie	176 160	-265 659
Korekta z tytułu reklasyfikacji należności z aktywów do sprzedaży	–	33 214
Korekta o należności z tytułu kaucji gwarancyjnych	216 570	(1 198)
Korekta o należności z tytułu sprzedaży środków trwałych	(1 739)	–
Korekta zmiany stanu należności z tytułu wdrożenia MSSF 9 (na dzień 01.01.2018)	(3 310)	–
Zmiana stanu należności w rachunku przepływów pieniężnych	387 681	(233 643)
Zmiana stanu pozostałych aktywów w bilansie	1 265	2 302
Korekta z tytułu reklasyfikacji pozostałych aktywów z aktywów do sprzedaży	–	192
Zmiana stanu pozostałych aktywów w rachunku przepływów pieniężnych	1 265	2 494
Zmiana stanu zobowiązań w bilansie	(435 897)	(187 832)
Korekta z tytułu reklasyfikacji zobowiązań z aktywów do sprzedaży	–	(31 332)
Korekta o zobowiązania z tytułu zakupów inwestycyjnych	1 088	(1 829)
Korekta o zobowiązania z tytułu leasingu	784	314
Korekta o zobowiązania z tytułu wyceny rezerw aktuarialnych ujęte przez całkowite dochody	(751)	(2 735)
Zmiana stanu zobowiązań w rachunku przepływów pieniężnych	(434 776)	(223 413)
Zmiana stanu rezerw w bilansie	(100 036)	(42 770)
Korekta z tytułu reklasyfikacji rezerw z przeznaczonych do sprzedaży	–	(31)
Zmiana stanu rezerw w rachunku przepływów pieniężnych	(100 036)	(42 801)

21. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Rzeczowe aktywa trwałe	1 465	4 991
Nieruchomości inwestycyjne	34 760	25 496
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	36 225	30 487

Zgodnie z postanowieniami podpisanej w dniu 21 grudnia 2012 roku Umowy w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Emitent zobowiązał się dokonać zbycia określonych składników majątkowych. Zbywane aktywa są prezentowane jako aktywa przeznaczone do sprzedaży. Powyższa tabela prezentuje stan aktywów które są przeznaczone do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Nieruchomości inwestycyjne zostały wycenione w czwartym kwartale 2018 roku. Grupa zatrudnia zewnętrznych, niezależnych rzeczoznawców, aby ustalić wartość godziwą gruntów, budynków i budowli należących do spółek Grupy.

W szacowaniu wartości godziwej nieruchomości zastosowano podejście najkorzystniejszego i najlepszego zastosowania nieruchomości (co stanowi aktualne zastosowanie tych nieruchomości). Zewnętrzna wycena gruntów, budynków i budowli w ramach poziomu 3 została przeprowadzona przy użyciu podejścia dochodowego. W przypadku gruntów nastąpiła zmiana techniki wyceny, przejście od podejścia porównawczego do podejścia dochodowego. Rzeczoznawca majątkowy określił, iż po uwzględnieniu celu i zakresu wyceny, przeznaczenia nieruchomości, jej stanu prawnego i stanu zagospodarowania oraz informacji rynkowych o podobnych nieruchomościach, właściwą procedurą do określenia wartości rynkowej nieruchomości będzie podejście dochodowe, inwestycyjna, technika kapitalizacji prostej.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku nie przeprowadzano aktualizacji wycen dla wartości nieruchomości inwestycyjnych. Grupa na bieżąco monitoruje sytuację na rynku nieruchomości w odniesieniu do posiadanych środków trwałych (grunty, budynki, budowle). Nie nastąpiły żadne przesłanki które wskazywałyby że wartości godziwa nieruchomości inwestycyjnych zmieniła się istotnie od poprzedniej wyceny. W przypadku trzech nieruchomości Grupa jest w trakcie zaawansowanego procesu zbycia, zawarto przedwstępne umowy sprzedaży. Wartość godziwą tych nieruchomości ujęto w kwocie zgodnej z podpisanymi umowami. Ich wycena odpowiada poziomowi 1 hierarchii wartości godziwej.

	Poziom 1	Poziom 3	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2018
Nieruchomości zabudowane kompleksem budynków			
o charakterze magazynowo - przemysłowo – biurowym	30 112	4 648	34 760
Razem	30 112	4 648	34 760

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

Do nieruchomości inwestycyjnych przeznaczonych do sprzedaży zaliczanych do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej, następujące informacje są istotne:

Opis	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2018 roku	Technika wyceny	Dane niemożliwe do zaobserwowania	Zakres danych niemożliwych do zaobserwowania (średnia ważona prawdopodobieństwami)	Relacje pomiędzy niemożliwymi do zaobserwowania danymi a wartością godziwą
Nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze magazynowo - przemysłowo - biurowym, w tym grunty wchodzące w skład nieruchomości zabudowanych kompleksem budynków o charakterze produkcyjno - biurowo-magazynowym	4 648	Podejście dochodowe, metoda inwestycyjna, technika kapitalizacji prostej	Stopa kapitalizacji	Zastosowano stopę kapitalizację biorąc pod uwagę kapitalizację potencjału dochodowego, rodzaj nieruchomości i panujące warunki rynkowych: 8%-10,5%	Niewielki wzrost zastosowanej stopy kapitalizacji spowodowałby znaczny spadek wartości godziwej nieruchomości (oraz vice versa).
			Stawka czynszu	Zastosowano rynkowy miesięczny czynsz biorąc pod uwagę przeznaczenie nieruchomości (cele administracyjno - biurowe, magazynowe) różnice w lokalizacji, jak i indywidualne czynniki, takie jak wielkość nieruchomości, porównanie do innych nieruchomości - przy średniej wartości:	Znaczący wzrost wysokości rynkowego czynszu spowodowałby znaczący wzrost wartości godziwej (oraz vice versa).
				- 11 - 19 zł. za metr kwadratowy dla nieruchomości o przeznaczeniu produkcyjno-biurowo-magazynowym (powiat stalowowolski); - 24 - 28 zł. za metr kwadratowy dla nieruchomości o przeznaczeniu produkcyjno-biurowo-magazynowym (powiat warszawski);	
Grunty wchodzące w skład nieruchomości zabudowanych kompleksem budynków o charakterze produkcyjno - biurowo-magazynowym		Podejście porównawcze, metoda korygowania ceny średniej	Stawka czynszu	- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 74,21 zł (powiat stalowolski), współczynnik korygujący 1,660;	Wzrost średniej ceny za metr kwadratowy wpływa na wzrost wartości nieruchomości (oraz vice versa)
		Podejście porównawcze, metoda porównywania parami	Stawka czynszu	- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 346,50 zł (powiat warszawski);	

22. Kapitał własny

22.1. Kapitał podstawowy

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku kapitał podstawowy jednostki dominującej wynosi 473 237 604 zł i dzieli się na 236 618 802 akcji o wartości nominalnej 2 zł każda. Akcje zostały w pełni opłacone.

Kapitał akcyjny (dane w tysiącach akcji)	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Akcje zwykłe serii A	86 619	86 619
Akcje zwykłe serii T	150 000	150 000
Razem	236 619	236 619

W dniu 18 stycznia 2017 roku pomiędzy Spółką oraz ENEA Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu, ENERGA Spółka Akcyjna z siedzibą w Gdańsku, PGE Polska Grupa Energetyczna Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie i PGNiG Technologie Spółka Akcyjna z siedzibą w Krośnie zawarta została Umowa Inwestycyjna określająca szczegółowe parametry zaangażowania kapitałowego Inwestorów oraz wzajemne prawa i obowiązki stron. Inwestorzy zobowiązali się dokonać inwestycji w Spółkę, polegającej na objęciu przez nich akcji serii T Spółki po cenie emisyjnej równej 2 zł każda w liczbie po 37 500 tys. akcji przypadających na każdego z Inwestorów. W dniu 18 stycznia 2017 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwały w których: (i) wyraziła zgodę na ustaloną przez Zarząd Spółki cenę emisyjną akcji Spółki serii T oraz (ii) wyraziła zgodę na zaoferowanie akcji Spółki serii T subskrybentom wskazanym przez Zarząd, w tym o liczbie akcji Spółki serii T oferowanych na rzecz każdego z nich. W dniu 20 stycznia 2017 roku w związku ze ziszczeniem się warunków zawieszających zastrzeżonych w Umowie Inwestycyjnej i w konsekwencji przyjęcia przez wszystkich Inwestorów ofert objęcia akcji Spółki serii T, złożonej przez Spółkę każdemu z Inwestorów, pomiędzy Spółką oraz Inwestorami zawarta została umowa subskrypcyjna, zgodnie z którą Inwestorzy objęli wszystkie zaoferowane im akcje, tj. łącznie 150 000 tys. akcji o łącznej wartości 300 000 tys. zł. Akcje zostały w pełni opłacone przez Inwestorów w dniu 25 stycznia 2017 roku i Spółka została zasilona środkami pieniężnymi w kwocie 300 000 tys. zł.

Prawa akcjonariuszy

Każda akcja ma prawo do 1 głosu na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane, co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału. Według informacji uzyskanych na bazie komunikatów giełdowych, struktura akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na dzień 31 grudnia 2018 prezentuje się jak niżej:

Akcjonariusz	Liczba akcji/głosów	% udział w kapitale zakładowym /w ogólnej liczbie głosów na WZA
ENEA Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu, ENERGA Spółka Akcyjna z siedzibą w Gdańsku, PGE Polska Grupa Energetyczna Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie PGNiG Technologie Spółka Akcyjna z siedzibą w Krośnie - jako Inwestorzy działający łącznie i w porozumieniu *	156 000 097	65,93%
Bank Polska Kasa Opieki SA	13 629 376	5,76%
Pozostali - poniżej 5% kapitału zakładowego	66 989 329	28,31%
Liczba akcji wszystkich emisji	236 618 802	100,00%

* każdy z inwestorów posiada po 16,48%

22.2. Kapitał zapasowy

Zgodnie z Art. 396. § 1. KSH na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przeznaczają się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi. Na dzień 31 grudnia 2018 roku kapitał zapasowy Grupy odpowiada kapitałowi zapasowemu Jednostki dominującej i wynosi 157 746 tys. zł.

22.3. Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały Grupy dotyczą efektu rozliczenia połączenia ze spółkami zależnymi w 2010 roku, tj. Energomontaż-Północ S.A. z siedzibą w Warszawie, Naftoremont Sp. z o. o. z siedzibą w Płocku, Zakłady Remontowe Energetyki Kraków Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, Zakłady Remontowe Energetyki Lublin S.A. z siedzibą w Lublinie, EPE-Rybnik Sp. z o. o. z siedzibą w Rybniku, ECeRemont Sp. z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze (spółki przejmowane) dokonanego w trybie art. 492 § 1 pkt 1 KSH - poprzez przeniesienie całego majątku tych spółek na „Polimex Mostostal” S.A. Na dzień 31 grudnia 2016 roku pozostałe kapitały wynosiły (85 254) tys. zł. Zgodnie z Uchwałą nr 8 i nr 9 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 27 czerwca 2017 roku ujemna wartość pozostałych kapitałów została pokryta zyskami zatrzymanymi w kwocie 59 640 tys. zł oraz kapitałem zapasowym w kwocie 151 964 tys. zł. Ponadto zgodnie z Uchwałą nr 7 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki w dniu 27 czerwca 2017 roku przeznaczyło zysk Spółki za rok obrotowy 2016 w wysokości 1 018 tys. zł. na pokrycie ujemnej wartości pozostałych kapitałów. Zmiana wysokości pozostałych kapitałów w 2018 roku wynika z Uchwały nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 21 czerwca 2018 roku w sprawie przekazania zysku netto Jednostki Dominującej w kwocie 82 558 tys. zł na pozostałe kapitały. Na dzień 31 grudnia 2018 roku pozostałe kapitały wynoszą 209 937 tys. zł.

22.4. Element kapitałowy wyemitowanych obligacji zamiennych na akcje

Element kapitałowy wyemitowanych obligacji zamiennych na akcje na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 31 552 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosił 31 552 tys. zł. Obligacje szerzej opisane są w nocie 25.

22.5. Skumulowane inne całkowite dochody

Na skumulowane inne całkowite dochody składa się kapitał z aktualizacji wyceny, zyski/straty aktuarialne oraz różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej.

23. Kredyty i pożyczki

	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Krótkoterminowe, w tym:	93 852	24 383
Kredyty bankowe	93 852	24 383
Pożyczki	-	-
Długoterminowe, w tym:	139 582	226 118
Kredyty bankowe	139 582	226 118
Pożyczki	-	-
Kredyty i pożyczki razem	233 434	250 501
Porównanie oprocentowania w okresach	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Średnia ważona dla kredytów w zł	WIBOR 1M + 2,50% WIBOR 3M + 1,33%	WIBOR 1M + 2,50% WIBOR 3M + 1,33%
Średnia ważona dla kredytów w hrywnach	19,08%	

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Wartość zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na początek okresu	250 501	269 849
Przeniesienie z zobowiązań przeznaczonych do sprzedaży	–	7 013
Zmniejszenie z uwagi na dekonsolidację jednostki zależnej	(101)	–
Zaciągnięcie kredytów	2 626	–
Naliczone odsetki skalkulowane wg efektywnej stopy procentowej	10 025	10 038
Spląty odsetek	(7 560)	(9 576)
Spląty kapitału	(22 057)	(21 020)
Ujęcie zobowiązań do zamortyzowanego kosztu	–	(5 803)
Wartość zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na koniec okresu	233 434	250 501

24. Aktywa oddane pod zabezpieczenie

	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Rzeczowe aktywa trwałe	355 379	359 027
Zapasy	88 454	89 378
Nieruchomości inwestycyjne	14 576	4 376
Warunkowa cesja wierzytelności na rzecz firm leasingowych	–	–
Inne	18 868	23 300
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	36 225	30 487
Razem	513 502	506 568

25. Obligacje

	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji serii E, F	25 679	25 682
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji serii A, B	137 436	130 425
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji serii C	13 354	12 927
Razem	176 469	169 034

Obligacje serii A, B zostały wyemitowane 1 października 2014 roku, są obligacjami posiadającymi opcję zamiany na akcje Spółki. Całkowita wartość wpływów z emisji wyniosła 140 000 tys. zł. W momencie początkowego ujęcia tych obligacji element kapitałowy w wysokości 29 747 tys. zł został ujęty w kapitałach Spółki, zobowiązanie ujęto w wartości 108 292 tys. zł, prowizje z tytułu gwarancji emisji wyniosły 1 960 tys. zł.

Konwersji obligacji można dokonać w dowolnym momencie do dnia wykupu obligacji (tj. 31 lipca 2020, 31 lipca 2021 oraz 31 lipca 2022 roku). W przypadku jej niedokonania, obligacje zostaną wykupione w określonych dniach wykupu roku po cenie jednostkowej w wysokości 2 zł. Oprocentowanie w wysokości stopy WIBOR 3M powiększonej o 3 punkty procentowe rocznie będzie płatne kwartalnie do czasu konwersji lub wykupienia obligacji.

W dniu 27 września 2017 roku Zarząd Spółki skierował do Bankowego Towarzystwa Kapitałowego S.A. oraz Towarzystwa Finansowego Silesia Sp. z o.o. propozycje nabycia obligacji serii C zamiennych na akcje na okaziciela serii U. Propozycja nabycia Obligacji została przyjęta

i Obligacje zostały wyemitowane oraz opłacone. Przedmiotem emisji jest 29 Obligacji nieposiadających formy dokumentu o łącznej wartości nominalnej do 14 500 tys. zł. Wartość nominalna i cena emisyjna jednej obligacji wynosi 500 tys. zł. Oprocentowanie jest zmienne oparte o WIBOR 3M powiększone o marżę, która może wzrosnąć w przypadku w którym Spółka nie będzie dokonywać płatności z tytułu Obligacji w terminie. Obligacje będą podlegać wykupowi w dniu 31 lipca 2022 roku lub w pierwszym dniu roboczym po takim dniu. Środki pozyskane z emisji Obligacji zostały przeznaczone na pokrycie zobowiązań Emitenta w stosunku do Towarzystwa Finansowego Silesia i Bankowego Towarzystwa Kapitałowego z tytułu prowizji za zmianę warunków emisji obligacji zamiennych na okaziciela serii A, zmienionych w dniu 20 stycznia 2017 roku i ujednoczonych w dniu 20 czerwca 2017 roku, o czym Emitent informował raportem bieżącym odpowiednio nr 11/2017 (w związku z 5/2017) oraz 55/2017.

Tabela poniżej przedstawia wycenę obligacji serii A, B i C według zamortyzowanego kosztu:

	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Wartość zobowiązania na początek okresu	143 352	134 657
Emisja obligacji serii C	–	14 500
Ujęcie elementu kapitałowego emisji obligacji serii C	–	(1 818)
Naliczone odsetki skalkulowane wg efektywnej stopy procentowej w wysokości 11% (11% dla roku 2017) dla serii A i B oraz 7,6% (7,7% dla roku 2017) dla obligacji serii C	14 925	14 707
Płatność prowizji dotyczącej zmiany warunków obligacji serii A i B	–	(14 500)
Spląty odsetek	(7 487)	(4 194)
Wartość zobowiązania na koniec okresu	<u>150 790</u>	<u>143 352</u>

26. Pozostałe zobowiązania długoterminowe

	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Leasing	1 406	153
Gwarancje finansowe długoterminowe	743	2 577
Długoterminowe zobowiązania z tytułu gwarancji i poręczeń	13 694	26 754
Zaliczki otrzymane na realizację kontraktów energetycznych	–	49 181
Inne	145	1 512
Razem	<u>15 988</u>	<u>80 177</u>

Długoterminowe zobowiązania z tytułu gwarancji i poręczeń dotyczą zobowiązań ciążących na Grupie w związku z wykorzystaniem gwarancji i poręczeń przez kontrahentów.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

27. Rezerwy

	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwa restrukturyzacyjna	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na kary	Rezerwa na koszty kontraktów	Rezerwa na straty	Rezerwa na poręczenia	Inne rezerwy	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2018 roku	82 249	0	6 669	23 600	149 889	3 813	360	501	267 081
Utworzone w ciągu roku obrotowego	12 899	-	6 943	663	5 934	65 939	1 058	677	94 113
Wykorzystane	(7 811)	-	(3 115)	(248)	(110 884)	(14 643)	(288)	(806)	(137 795)
Rozwiązane	(12 559)	-	(6 852)	(20 915)	(12 472)	(2 573)	(1 020)	(6)	(56 397)
Reklasyfikacja	-	-	22 989	-	(22 989)	-	-	-	-
Różnice kursowe	-	-	-	-	-	-	-	43	43
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	74 778	0	26 634	3 100	9 478	52 536	110	409	167 045
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2018	24 112	-	19 529	1 673	9 478	52 536	110	408	107 846
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2018	50 666	-	7 105	1 427	-	-	-	1	59 199
Stan na dzień 1 stycznia 2017 roku	83 371	7 723	19 855	24 450	150 749	23 611	18	74	309 851
Zmiany w planie sprzedaży	820	-	-	512	-	-	-	243	1 575
Utworzone w ciągu roku obrotowego	14 546	-	2 232	2 463	-	11 437	360	620	31 658
Wykorzystane	(6 990)	(3 317)	(659)	(3 012)	(834)	(10 618)	-	(398)	(25 828)
Rozwiązane	(9 498)	(4 406)	(14 759)	(813)	(26)	(20 617)	(18)	(39)	(50 176)
Różnice kursowe	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	82 249	-	6 669	23 600	149 889	3 813	360	501	267 081
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2017	19 105	-	6 112	16 102	30 177	3 813	360	500	76 169
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2017	63 144	-	557	7 498	119 712	-	-	1	190 912

Istotną wartość wykorzystania rezerw na koszty kontraktów oraz reklasyfikacja prezentacyjna rezerw z pozycji rezerwy na koszty kontraktów do pozycji rezerwy na sprawy sądowe wynika z podpisania ugody z GDDKiA. Więcej informacji w tym zakresie zostało ujawnionych w nocie nr 39.

28. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	16 220	16 655
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	9 319	9 621
Premie i nagrody	17 083	15 636
Niewykorzystane urlopy	11 905	14 395
Odprawy emerytalne i rentowe	1 424	1 410
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych - krótkoterminowe	55 951	57 717
Odprawy emerytalne i rentowe	17 487	17 985
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych - długoterminowe	17 487	17 985

Grupa wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych nagród jubileuszowych i innych świadczeń po okresie zatrudnienia.

28.1. Główne założenia przyjęte przez aktuarium

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Stopa dyskontowa %	3,0%	3,2%
Przewidywany wskaźnik inflacji %	2,5%	2,5%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń %	3,5%	3,5%

Koszty świadczeń ujęte w wyniku finansowym oraz zyski i straty aktuarialne dotyczące odpraw emerytalno-rentowych prezentuje poniższa tabela:

	Za rok zakończony 31 grudnia 2018	Za rok zakończony 31 grudnia 2017
Koszty świadczeń:		
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 266	1 266
Koszty przeszłego zatrudnienia i zysk / (strata) z rozliczenia	524	524
Koszty odsetkowy netto	607	607
Składniki kosztów programu określonych świadczeń ujęte w wyniku finansowym	2 397	2 397
Przeszacowanie zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń:		
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	209	157
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	271	2 577
Pozostałe	447	
Składniki kosztów programu świadczeń ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	927	2 734
Razem	3 324	5 131

Kwotę rezerwy na świadczenia pracownicze oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono poniżej.

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, 1 stycznia	19 490	13 784
Reklasyfikacja zobowiązań związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	-	1 740
Koszt bieżących świadczeń	1 169	1 266
Koszt odsetkowy	664	607
(Zyski)/straty z przeszacowania:	1 388	2 737
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	261	160
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	1 127	2 577
Koszt przeszłego zatrudnienia, w tym (straty)/zyski z tytułu ograniczeń	(2 217)	524
Świadczenia wypłacone	(1 222)	(1 168)
Inne	(361)	0
Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, 31 grudnia	18 911	19 490

28.2. Analiza wrażliwości

Zgodnie z MSR nr 19 poniżej została przedstawiona wrażliwość (-/+ 0,5 p.p) zobowiązań na zmiany stopy dyskontowej i założeń o wzroście wynagrodzeń. Metody i założenia stosowane przy przeprowadzaniu analizy wrażliwości nie uległy zmianie w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

	Zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych
Zmiana założenia	
Stopa dyskontowa - spadek o 0,5 pkt %	19 727
Stopa dyskontowa - wzrost o 0,5 pkt %	17 931
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń - spadek o 0,5 pkt %	17 948
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń - wzrost o 0,5 pkt %	19 704

29. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		
Wobec jednostek powiązanych	3 507	70 826
Wobec jednostek pozostałych	236 244	309 467
	239 751	380 293
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych		
Podatek VAT	21 132	25 282
Podatek zryczałtowany u źródła	-	3
Podatek dochodowy od osób fizycznych	4 274	4 353
PFRON	284	292
Zobowiązania z tyt. składek ZUS	7 126	7 763
Pozostałe	274	269
	33 090	37 962
Zobowiązania finansowe		
Zobowiązania z tytułu leasingu	728	335
Koszty gwarancji finansowych	13 852	3 650
Inne	-	-
	14 580	3 985
Pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	1 350	1 305
Rozliczenia międzyokresowe biernie	107 338	311 909
Pozostałe	3 285	7 587
	111 973	320 801
Zobowiązania krótkoterminowe razem	399 394	743 041

Kwota rozliczeń międzyokresowych biernych obejmuje w większości wartość poniesionych, a nie rozliczonych fakturami kosztów realizacji kontraktów budowlanych.

Wysokie saldo rozliczeń międzyokresowych biernych na 31 grudnia 2017 roku wynika głównie z otwartych rozliczeń dostawców na kontrakcie Kozienice, którego realizacja została zakończona

17 grudnia 2017 roku. Spadek salda w tej pozycji wynika z rozliczania sald z dostawcami co nastąpiło w 2018 roku.

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Transakcje z podmiotami powiązаныmi są zawierane na warunkach rynkowych (typowe transakcje handlowe).

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach od 30 do 180 dni.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1 miesięcznym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach wynikających z przepisów podatkowych.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane na podstawie zaakceptowanych not odsetkowych.

30. Zobowiązania warunkowe

Pozycje pozabilansowe i sprawy sądowe	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Zobowiązania warunkowe	509 327	1 259 557
- udzielonych gwarancji i poręczeń	461 098	832 027
- weksle własne	5 340	1 613
- sprawy sądowe	42 889	425 917

W związku z zawartymi umowami kredytów oraz gwarancji (zarówno bankowych jak i ubezpieczeniowych), a także w zakresie zobowiązań z tytułu obligacji (w tym obligacji serii A i B wyemitowanych w 2014 roku w kwocie 140 mln zł oraz obligacji serii C wyemitowanych w 2017 roku w kwocie 14,5 mln zł), a w szczególności, w związku z Umową z dnia 24 lipca 2012 roku w sprawie wstrzymania się z egzekucją zobowiązań, Umową z dnia 21 grudnia 2012 roku w sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia z późn. zm., Umową z dnia 21 grudnia 2012 roku z późn. zm. w sprawie Nowej Linii Gwarancyjnej i związanego z nią kredytu odnawialnego z późn. zm., Warunkami Emisji Obligacji Zwykłych i Zamiennych z dnia 12 września 2014 roku z późn. zm., Umową kredytową w sprawie linii gwarancyjnych i związanych z nimi kredytów odnawialnych i nieodnawialnych z dnia 31 maja 2017 roku z późn. zm., Warunkami Emisji Obligacji Zamiennych serii C z dnia 27 września 2017 roku Spółka i wybrane jej spółki zależne ustanowiły hipoteki, zastawy, przewłaszczenia, cesje, wydała weksle, przyjęła poręczenia niektórych spółek zależnych i udzieliła poręczeń wybranym spółkom zależnym celem zabezpieczenia wierzytelności z tytułu przedmiotowych instrumentów. Łączne zaangażowanie Grupy z tytułu przedmiotowych instrumentów kredytowych wynosiło na dzień 31 grudnia 2018 roku 930 mln zł (na dzień 31 grudnia 2017 roku: 1 345 mln zł).

Łączne zaangażowanie Jednostki dominującej z tytułu przedmiotowych instrumentów wynosiło na dzień 31 grudnia 2018 roku około 832 mln zł (na dzień 31 grudnia 2017 roku: 1 198 mln zł).

31. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z podmiotami powiązаныmi są zawierane na warunkach rynkowych (typowe transakcje handlowe).

Grupa nie stosuje zabezpieczeń w stosunku do należności od jednostek powiązanych.

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i na ten dzień oraz dnia 31 grudnia 2017 roku i na ten dzień.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

Grupa podmiotów		Za okres 12 miesięcy		Stan na koniec okresu	
		Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Pozostałe jednostki powiązane przez akcjonariuszy	2018	619 165	18 358	229 311	97 396
Jednostki zależne niekonsolidowane	2018	1 198	2 566	2 226	3 321
Jednostki stowarzyszone	2018	-	4 497	1	958
Razem		620 363	25 421	231 538	101 675
Pozostałe jednostki powiązane przez akcjonariuszy	2017	2 419 865	16 526	169 524	147 236
Jednostki zależne niekonsolidowane	2017	53	10 202	1 491	4 906
Jednostki stowarzyszone	2017	-	4 786	2	1 251
Razem		2 419 918	31 514	171 017	153 393

32. Transakcje z udziałem podmiotów powiązanych ze Skarbem Państwa

Grupa Polimex Mostostal jest stroną transakcji z jednostkami powiązanymi ze Skarbem Państwa. Transakcje te, które są jednocześnie transakcjami przeprowadzonymi z akcjonariuszami i jednostkami powiązanymi przez akcjonariuszy, zostały zeprezentowane w nocie nr 31 jako transakcje z jednostkami powiązanymi przez akcjonariuszy. Transakcje przeprowadzone z pozostałymi jednostkami powiązanymi ze Skarbem Państwa są transakcjami przeprowadzanymi na warunkach rynkowych - transakcje te nie są znaczące.

W poprzednich okresach Grupa przeprowadzała istotne transakcje z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad. W zakresie tych transakcji toczyły się postępowania sądowe zakończone ugodą. Warunki podpisanej ugody zostały opisane w nocie 39.

33. Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki dominującej

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	2 885	2 641
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	625	599
Razem	3 510	3 240

Na dzień 31 grudnia 2018 roku członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej nie posiadali akcji Spółki. Od dnia 31 grudnia 2018 roku do dnia przekazania raportu do publicznej wiadomości nie zaszły żadne zmiany w liczbie akcji i w stanie posiadania akcji Spółki lub uprawnień do nich przez osoby nadzorujące i zarządzające.

34. Cele i zasady zarządzania ryzykiem

34.1. Ryzyko stopy procentowej

Wyniki finansowe Spółki dominującej jak i Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal mogą podlegać fluktuacji na skutek zmiany czynników rynkowych, w szczególności notowań cen materiałów, kursów walut i stóp procentowych. Grupa zarządzając ryzykiem, na które jest narażona, dąży do ograniczenia zmienności przyszłych przepływów pieniężnych i minimalizacji potencjalnych strat ekonomicznych powstających na skutek wystąpienia zdarzeń mogących mieć negatywny wpływ na wynik.

Spółki z Grupy Kapitałowej – podobnie jak jednostka dominująca, posiadają środki pieniężne na rachunkach bankowych oraz zobowiązania z tytułu kredytów bankowych opartych o zmienną stopę procentową. Spółki monitorują sytuację na rynku finansowym, analizują trendy oraz prognozy w zakresie kształtowania się referencyjnych stóp rynkowych, aby w optymalnym momencie podjąć - w sytuacji posiadania otwartych limitów skarbowych - decyzję o zawarciu umów zabezpieczających przed niekorzystnym wzrostem kosztów odsetkowych od zadłużenia kredytowego. Na dzień 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku Grupa nie zawierała transakcji zabezpieczających. W ciągu okresu sprawozdawczego saldo środków pieniężnych Spółki zostało zasilone środkami z tytułu emisji akcji serii T w kwocie 300 mln zł i utrzymywało się na relatywnie wysokim poziomie.

Analiza wrażliwości na zmiany stóp procentowych

	Wartość narażona na ryzyko	Zwiększenie/zmniejszenie o	
		0,50%	-0,50%
Za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku			
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	417 808	2 089	(2 089)
Bankowe kaucje gwarancyjne	115	1	(1)
Kredyty i pożyczki otrzymane	233 434	(1 167)	1 167
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	728	(4)	4
Obligacje	176 469	(882)	882
Wpływ na wynik finansowy brutto		37	(37)
Podatek odroczony		(7)	7
Razem		30	(30)

	Wartość narażona na ryzyko	Zwiększenie/zmniejszenie o	
		0,50%	-0,50%
Za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku			
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	579 140	2 896	(2 896)
Bankowe kaucje gwarancyjne	219 616	1 098	(1 098)
Kredyty i pożyczki otrzymane	250 501	(1 253)	1 253
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	335	(2)	2
Obligacje	169 034	(845)	845
Wpływ na wynik finansowy brutto		1 894	(1 894)
Podatek odroczony		(360)	360
Razem		1 534	(1 534)

34.2. Ryzyko walutowe

Ekspozycja Grupy na ryzyko walutowe jest niska. Przepływy finansowe spółek z Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal cechują się relatywnie wysoką wrażliwością na wahania relacji kursowych, co wynika z uzyskiwania przychodów w walutach obcych, w tym głównie w EUR.

Preferowaną metodą zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym stosowaną przez spółki z Grupy Kapitałowej pozostaje hedging naturalny, tj. zabezpieczanie ryzyka walutowego poprzez zawieranie transakcji generujących koszty w tej samej walucie co waluta przychodów.

Umowa w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego nie przewiduje możliwości stosowania pochodnych instrumentów walutowych, jako dostępnych produktów kredytowych przez Spółkę. Na dzień 31 grudnia 2018 roku spółki z Grupy Kapitałowej nie posiadały czynnych instrumentów pochodnych kursu walutowego. W tych okolicznościach istotne znaczenie ma stosowanie hedgingu naturalnego również przez Spółki Segmentowe, jako jedyne obecnie narzędzia ograniczania ryzyka kursowego wynikającego z działalności biznesowej przedsiębiorstwa.

Wahania średniego kursu euro mają istotny wpływ na wielkość przychodu wyrażonego w PLN pochodzącego z kontraktów zawartych w walucie obcej. Grupa Kapitałowa na podstawie podpisanych oraz wysoce prawdopodobnych do zawarcia kontraktów, oszacowała ekspozycję na ryzyko walutowe w okresie styczeń - grudzień 2019 roku jak następuje:

Wyszczególnienie	I-IV kw. 2018 r.
Prognozowane wpływy w walucie obcej - równowartość w tys. EUR	119 454
Prognozowane wydatki w walucie obcej - równowartość w tys. EUR	15 122
Ekspozycja biznesowa na ryzyko kursowe w tys. EUR	104 332

Bieżące oddziaływanie wahań tego parametru rynkowego dotyczyło będzie tej części obrotów walutowych spółek (wpływów netto), która nie zostanie objęta transakcjami zabezpieczającymi.

Ekspozycja na ryzyko walutowe*

	31 grudnia 2018		31 grudnia 2017		
	EUR	USD	EUR	USD	CZK
Środki pieniężne	3 235	9	3 913	111	24
Należności handlowe	17 433	1	32 945	385	42
Zabezieczone pożyczki bankowe	470	-	-	-	-
Zobowiązania handlowe	2 145	14	3 719	14	1
Wartość bilansowa brutto	18 053	(4)	33 139	482	65
Szacowana prognoza sprzedaży	119 454	-	36 645	50	-
Szacowana prognoza nabyć	15 122	17 020	10 544	1	-
Ekspozycja brutto	104 332	(17 020)	26 101	49	-
Ekspozycja netto	122 385	(17 024)	59 240	531	65

* dane w powyższej tabeli zaprezentowano w kwotach odpowiednich walut

Analiza wrażliwości ryzyka walutowego na dzień 31 grudnia 2018

	Wartość bilansowa	EUR/zł	
		kurs (zm. 10 %)	kurs (zm.-10 %)
Środki pieniężne	13 754	1 389	(1 389)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	69 325	6 931	(6 931)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(11 728)	(1 167)	1 167
Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania	(470)	(47)	47
Wpływ na wynik finansowy brutto	70 881	7 106	(7 106)
Podatek odroczoney	(13 467)	(1 350)	1 350
Wpływ na wynik finansowy netto	57 414	5 756	(5 756)

Wrażliwość związana z ryzykiem kredytowym instrumentów finansowych rozliczanych w innych niż euro walutach jest nieistotna.

Analiza wrażliwości ryzyka walutowego na dzień 31 grudnia 2017

	Wartość bilansowa	EUR/zł		USD/zł	
		kurs (zm.10 %)	kurs (zm.-10 %)	kurs (zm.10 %)	kurs (zm. -10%)
Środki pieniężne	16 711	236	(236)	39	(39)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	138 757	13 741	(13 741)	134	(134)
Pochodne instrumenty finansowe	–	–	–	–	–
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(15 560)	(1 551)	1 551	(5)	5
Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania	–	–	–	–	–
Wpływ na wynik finansowy brutto		12 426	(12 426)	168	(168)
Podatek odroczony		(2 361)	2 361	(32)	32
Wpływ na wynik finansowy netto		10 065	(10 065)	136	(136)

34.3. Ryzyko kredytowe

Na poziomie Grupy Kapitałowej ryzyko kredytowe minimalizowane jest poprzez współpracę z wiarygodnymi partnerami handlowymi, stosowanie dostępnych na rynku instrumentów umożliwiających ubezpieczenie należności handlowych od odbiorców zagranicznych oraz pozyskiwanie zabezpieczeń płatności od kontrahentów. W stosunku do odbiorców krajowych stosowane jest zabezpieczenie należności w formie poręczeń, przewłaszczenia na zabezpieczenie zastawu rejestrowego lub weksli w sytuacji, gdy odbiorcy mają ograniczenia w dostępności do gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych. Pomimo monitorowania tego ryzyka oraz prowadzonych negocjacji z kontrahentami w celu optymalizowania terminów płatności, ryzyko to utrzymuje się na umiarkowanym poziomie, między innymi z powodu następujących okoliczności:

- presja dostawców materiałów i surowców na maksymalne skracanie terminów płatności, w tym przedpłaty lub zabezpieczanie płatności drogimi instrumentami finansowymi (gwarancje bankowe, akredytywy);
- zbyt niskie limity ubezpieczenia ryzyka kredytowego i ograniczony dostęp do gwarancji bankowych oraz brak limitów w zakresie gwarancji ubezpieczeniowych;
- brak porozumień w sprawie rozliczenia robót dodatkowych i wzrostu cen materiałów w istotnych kontraktach;

Zarządzanie ryzykiem kredytowym partnerów transakcji finansowych polega na kontroli wiarygodności finansowej obecnych i potencjalnych partnerów tych transakcji oraz na monitorowaniu ekspozycji kredytowej w stosunku do przyznanych limitów. Partnerzy transakcji powinni posiadać odpowiedni rating przyznany przez wiodące agencje ratingowe, bądź posiadać gwarancje instytucji spełniających wymóg minimalnego ratingu. Grupa zawiera transakcje finansowe z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej oraz stosuje dywersyfikację instytucji, z którymi współpracuje. W zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym partnerów transakcji handlowych Grupa poddaje wszystkich klientów, którzy wnioskuje o przyznanie limitów kredytowych procedurze weryfikacji ich wiarygodności finansowej i w zależności od jej oceny przyznawane są odpowiednie wewnętrzne limity. Grupa określa wytyczne w zakresie procesu zarządzania ryzykiem kredytowym partnerów handlowych w celu utrzymywania odpowiednich standardów w zakresie analizy kredytowej oraz bezpieczeństwa operacyjnego procesu w przekroju całej Spółki. Miarą ryzyka kredytowego jest kwota maksymalnego narażenia na ryzyko dla poszczególnych klas aktywów finansowych. Wartości księgowe aktywów finansowych reprezentują maksymalną ekspozycję kredytową. W ocenie Zarządu, ryzyko

zagrożonych aktywów finansowych jest odzwierciedlone poprzez dokonanie odpisów aktualizujących ich wartość.

W Grupie istnieje koncentracja ryzyka kredytowego w związku z istotnymi należnościami od krajowych spółek energetycznych. Biorąc pod uwagę fakt, że spółki te są jednostkami kontrolowanymi przez Skarb Państwa oraz pełnią krytyczną funkcję w krajowym systemie energetycznym, Grupa ocenia, że nie jest istotnie narażona na ryzyko kredytowe wobec tych odbiorców. Ryzyko kredytowe dotyczące środków płynnych i pochodnych instrumentów finansowych jest ograniczone, ponieważ kontrahentami Grupy są banki o wysokim ratingu kredytowym przyznanym przez międzynarodowe agencje ratingowe

Wierzytelności Grupy z części kontraktów stanowią przedmiot zabezpieczenia instrumentów kredytowych oraz gwarancji bankowych.

34.4. Ryzyko związane z płynnością

W ocenie Grupy jest to ryzyko, które kształtuje się na umiarkowanym poziomie. Utrzymanie płynności finansowej w średniej i długiej perspektywie wymaga angażowania się w projekty i kontrakty zapewniające neutralne i dodatnie przepływy finansowe. Ryzyko to jest stale monitorowane i analizowane zarówno w krótkim, jak i długim okresie.

W styczniu 2017 r. Spółka dominująca sfinalizowała proces dokapitalizowania, w ramach którego jej płynność została zasilona kwotą 300 000 tys. zł w związku z objęciem pakietu nowo emitowanych akcji serii T przez grono inwestorów z branży energetycznej. W drugim kwartale 2017 roku, w efekcie przeprowadzonego procesu renegocjacji umów finansowania dłużnego, w tym kredytowego i obligacyjnego, do nowych realiów właścicielskich i zamierzeń strategicznych dostosowana została dokumentacja finansowa łącząca Spółkę dominującą i jej wybrane podmioty zależne z instytucjami finansowymi. W ramach tego procesu Grupa Emitenta uzyskała również szerszy dostęp do instrumentów gwarancyjnych, które są niezbędnym elementem procesów inwestycyjnych realizowanych przez spółki projektowe Grupy takie jak Naftoremont - Naftobudowa Sp. z o.o., Polimex Energetyka Sp. z o.o. oraz Polimex Budownictwo Sp. z o.o. Sp.k.

Obecna sytuacja finansowa Grupy Emitenta jest ustabilizowana – Grupa posiada istotne zasoby gotówkowe oraz znaczące limity gwarancyjne zarówno w instytucjach bankowych jak i ubezpieczeniowych. Struktura, poziom oraz terminy spłaty zadłużenia finansowego są dostosowane do obecnej jak i prognozowanej zdolności ich terminowej obsługi. Grupa prowadzi szereg działań, których celem jest dalsza poprawa warunków funkcjonowania i należą do nich m.in.:

- dalsza optymalizacja działalności operacyjnej w celu usprawnienia procesów związanych z realizacją, zarządzaniem i monitorowaniem prowadzonych projektów budowlano-montażowych oraz w celu redukcji kosztów operacyjnych poprzez, między innymi, redukcję kosztów ogólnego zarządu, centralizację zakupów, optymalizację struktur organizacyjnych, optymalizację portfela kontraktów oraz koncentrację działalności Grupy na działalności podstawowej;
- kontynuacja procesu sprzedaży składników majątkowych, w szczególności nieruchomości należących do Grupy oraz innych aktywów, które nie są niezbędne do dalszego prowadzenia podstawowej działalności Grupy.

Łącząca Spółkę dominującą z Wierzycielami Finansowymi dokumentacja, w szczególności Umowa w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego oraz Warunki Emisji Obligacji serii A, B i C nakłada na Spółkę szereg zobowiązań, w szczególności takich jak zobowiązanie do:

- dokonywania terminowych płatności na rzecz Wierzycieli i Obligatariuszy;
- niepodejmowania szeregu czynności bez uprzedniej zgody Wierzycieli i Obligatariuszy.

Niewykonanie przez Spółkę dominującą zobowiązań wynikających z Umowy w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia oraz Warunków Emisji Obligacji może skutkować postawieniem w stan

natychmiastowej wymagalności całego zadłużenia finansowego Spółki dominującej wobec Banków Finansujących i Obligatariuszy.

Relatywnie wysoki poziom zadłużenia Spółki i Grupy może mieć istotne konsekwencje, w tym w szczególności może wpływać na:

- ograniczoną zdolność Spółek Grupy do pozyskania dodatkowego finansowania od instytucji finansowych, w tym w szczególności gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych;
- wolniejszą dynamikę rozwoju działalności Spółek Grupy z powodu znaczącego obniżenia dostępności kredytu kupieckiego i skracania terminów płatności lub żądania przedpłat przez kontrahentów;
- konieczność przeznaczania pewnej części przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej Grupy na spłaty zadłużenia, co oznacza, że przepływy te nie zawsze będą mogły zostać wykorzystane na finansowanie działalności Grupy lub nakładów inwestycyjnych;
- ograniczenie elastyczności Grupy przy planowaniu lub reagowaniu na zmiany w jej działalności, w otoczeniu konkurencyjnym i na rynkach, na których prowadzi działalność;
- mniej korzystną pozycję rynkową Grupy w stosunku do jej konkurentów, którzy mają niższe zaangażowanie kredytowe.

Aktualny portfel zamówień Grupy pomniejszony o sprzedaż przypadającą na konsorcjantów wynosi ok. 1,54 mld zł i w całości dotyczy kontraktów zawartych. Aktualny portfel zamówień w poszczególnych latach kształtuje się następująco: 2019 rok 1,17 mld zł, 2020 rok 0,35 mld zł, 2021 rok i lata następne 0,02 mld zł.

Płynność Grupy jest dodatkowo wspierana przez spływ środków pieniężnych z tytułu rozliczania przekazanych kaucji długoterminowych a także oczekiwane uwolnienie marży zrealizowanej na kontrakcie Opole - co nastąpi po zakończeniu realizacji kontraktu.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2018 roku, oraz 31 grudnia 2017 roku wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

31 grudnia 2018	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesiące</i>	<i>Od 3 do 12 miesiące</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Kredyty i pożyczki	1 469	(1 313)	92 183	144 426	–	236 765
Obligacje	–	–	12 839	163 630	–	176 469
Pozostałe zobowiązania długoterminowe, w tym:	1 849	–	–	20 352	–	22 201
- Leasing	–	–	–	1 406	–	1 406
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, w tym:	342 629	170 376	47 635	14 324	2 136	577 100
- Leasing	–	165	563	–	–	728
	345 947	169 063	152 657	342 732	2 136	1 012 535
31 grudnia 2017	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesiące</i>	<i>Od 3 do 12 miesiące</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Kredyty i pożyczki	–	5 586	18 797	230 527	–	254 910
Obligacje	–	–	–	198 120	–	198 120
Pozostałe zobowiązania długoterminowe, w tym:	–	–	–	113 462	6 189	119 651
- Leasing	–	–	–	153	–	153
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, w tym:	91 015	315 609	62 153	–	–	468 777
- Leasing	–	66	269	–	–	335
	91 015	321 195	80 950	542 109	6 189	1 041 458

35. Instrumenty finansowe

35.1. Klasyfikacja instrumentów finansowych

	31 grudnia 2018	1 stycznia 2018		31 grudnia 2017
	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu Wg MSSF 9	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu Wg MSSF 9	Zmiana z tytułu wdrożenia MSSF 9	Pożyczki udzielone i należności Wg MSR 39
Aktywa finansowe				
Pozostałe aktywa finansowe	750	220 084	–	220 084
- krótkoterminowe (bankowe kaucje gwarancyjne oraz pożyczki)	750	220 084	–	220 084
Należności z tytułu dostaw i usług	362 550	445 188	-2 486	447 674
Kaucje z tytułu umów o budowę	175 947	173 220	-2 158	175 378
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	417 808	579 140	–	579 140

	31 grudnia 2018 Wg MSSF 9	1 stycznia 2018		31 grudnia 2017 Wg MSR 39
	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu		Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Zobowiązania finansowe				
Obligacje	176 469	169 034		169 034
Kredyty i pożyczki, w tym:				
- długoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	139 582	226 118		226 118
- krótkoterminowe oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	93 852	24 383		24 383
Pozostałe zobowiązania (długoterminowe), w tym:	15 985	80 177		80 177
- Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	1 406			
- Gwarancje finansowe	743	2 577		2 577
- Inne	13 836	77 600		77 600
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	239 751	380 293		380 293
Kaucje z tytułu umów o budowę	59 015	76 208		76 208
Leasing krótkoterminowy	728	335		335

35.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

	Przychody /(koszty) z tytułu odsetek	Zyski różnic kursowych	Zyski /(straty)	Rozwiązanie/(ujęcie) opisów aktualizujących	Pozostałe	Razem
Aktywa finansowe						
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie przez wynik finansowy	6 051	4 105		4 226	4 334	18 716
Zobowiązania finansowe						
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(28 646)	(2 206)		-	7 395	(23 457)
Razem	(22 595)	1 899		4 226	11 729	(4 741)

Rok zakończony 31 grudnia 2017 roku

	Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	Zyski różnic kursowych	Zyski /(straty)	Rozwiązanie/(ujęcie) opisów aktualizujących	Zyski /(straty) wyceny	Pozostałe	Razem
Aktywa finansowe							
Pożyczki i należności	13 789	(3 956)		10 896	(15)	892	21 606
Zobowiązania finansowe							
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(23 255)	(1 824)		-	3	(9 218)	(34 294)
Razem	(9 466)	(5 780)		10 896	(12)	(8 326)	(12 688)

36. Wartości godziwe poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

Dla celów sprawozdawczości finansowej, wyceny w wartości godziwej są skategoryzowane według trzech poziomów w zależności od stopnia, w jakim dane wsadowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne i od znaczenia danych wsadowych do wyceny w wartości godziwej jako całości. Poziomy te kształtują się w następujący sposób:

- Poziom 1: danymi wsadowymi są ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny.
- Poziom 2: danymi wsadowymi są dane inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań, bezpośrednio lub pośrednio.
- Poziom 3: danymi wsadowymi są nieobserwowalne dane do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań.

Wartości godziwe aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych do wartości godziwej nie różnią się istotnie od wartości księgowych.

Grupa jest stroną Umowy Opcji Nabycia Certyfikatów Inwestycyjnych zawartej z PKO BP S.A. w dniu 7 listopada 2013 roku z późn. zm., która w zależności od scenariusza kształtowania się cen nieruchomości nią objętych określać będzie kwotę nabycia/rozliczenia pomiędzy stronami umowy w przyszłości. Grupa, w przypadku nieosiągnięcia wymaganej przez inwestora minimalnej stopy zwrotu z inwestycji zobligowana będzie do zrekompensowania odpowiedniej części straty. W przypadku zanotowania wzrostu wartości portfela nieruchomości Grupa ma zagwarantowaną partycypację w części zysku ponad stopę gwarantowanego inwestorowi zysku.

W okresie sprawozdawczym nie dokonano zmiany sposobu wyceny tego instrumentu, polegającej na dyskontowaniu prognozowanej dynamiki wzrostu wartości portfela nieruchomości w horyzoncie trwania transakcji. Ujęta w księgach wartość instrumentu na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosła 0 zł (31 grudnia 2017 roku: 0 zł).

37. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Na Jednostce dominującej spoczywają nałożone zewnętrznie wymogi kapitałowe dotyczące wartości kapitału własnego.

Zgodnie z zapisami Umowy Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego (ZOZF) Jednostka dominująca jest zobowiązana posiadać dodatnie kapitały własne na ostatni dzień każdego miesiąca kalendarzowego. Niedotrzymanie warunku dodatnich kapitałów własnych stanowi przypadek naruszenia Umowy ZOZF. Skutkiem wystąpienia i trwania przypadku naruszenia może być wypowiedzenie Umowy ZOZF.

Na dzień 31 grudnia 2017 oraz 31 grudnia 2016 roku Jednostka dominująca posiadała dodatnie kapitały własne.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Kredyty i pożyczki i obligacje	397 064	419 535
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	399 394	743 041
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	417 808	579 140
Zadłużenie netto	378 650	583 436
Kapitał własny	679 352	664 585
Kapitał i zadłużenie netto	1 058 002	1 248 021
Wskaźnik dźwigni (zadłużenie netto/kapitał i zadłużenie netto)	36%	47%

38. Struktura zatrudnienia

Zatrudnienie w Grupie w na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku kształtowało się następująco:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Zarząd Jednostki dominującej	3	3
Zarządy jednostek z Grupy	17	17
Pion wsparcia	573	254
Pion operacyjny	3 747	3 933
Razem	4 340	4 207

39. Postępowania dotyczące wierzytelności i zobowiązań toczące się przed sądem

Grupa w poprzednich okresach prowadziła postępowania sądowe z Generalną Dyрекcją Dróg i Autostrad. Postępowania te dotyczyły zakończenia realizacji kontraktów i rozliczenia kontraktów: (i) Projekt i budowa autostrady A1 Stryków - węzeł „Tuszyn” na odcinku od km 295 + 850 (od węzła Stryków 1 bez węzła do km 335+937,65, (ii) Budowa drogi ekspresowej S-69 Bielsko-Biała – Żywiec – Zwardoń, odcinek węzeł „Mikuszowice” („Żywiecka/Bystrzańska”)–Żywiec, oraz (iii) Budowa autostrady A-4, odcinek Rzeszów (węzeł Rzeszów Wschód) - Jarosław (węzeł Wierzbna) od km 581 + 250 do km 622 + 450. W związku z powyższymi sprawami:

- W dniu 21 września 2018 roku Zarząd „Polimex Mostostal” SA. z siedzibą w Warszawie („Spółka”) poinformował, o uprawomocnienia się i nadaniu klauzuli wykonalności prawomocnym postanowieniom w sprawie umorzeń postępowań sądowych dotyczących Umów (jak zdefiniowano poniżej), których przedmiotem były:
  - (i) Projekt i budowa autostrady A1 Stryków - węzeł „Tuszyn” na odcinku od km 295 + 850 (od węzła Stryków 1 bez węzła do km 335+937,65,
  - (ii) Budowa autostrady A-4, odcinek Rzeszów (węzeł Rzeszów Wschód) - Jarosław (węzeł Wierzbna) od km 581 + 250 do km 622 + 450 oraz
  - (iii) Budowa drogi ekspresowej S-69 Bielsko-Biała – Żywiec – Zwardoń, odcinek węzeł „Mikuszowice” („Żywiecka/Bystrzańska”)–Żywiec (łącznie jako „Umowy”).

Jednocześnie z umorzeniem postępowań weszły w życie uzgodnienia opisane w raporcie bieżącym nr 40/2018 z dnia 21 września 2018 roku opisane poniżej.

- W dniu 21 września 2018 roku Zarząd Jednostki Dominującej przekazał do wiadomości opóźnioną informację poufną z dnia 17 lipca 2018 roku o uzgodnieniu warunków zakończenia sporów pomiędzy Spółką oraz pozostałymi stronami poniżej wymienionych kontraktów infrastrukturalnych: Skarbem Państwa – Generalną Krajową Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad („GDDKiA”), Doprastav AS, MSF Engenharia S.A. i MSF Polska Sp. z o.o. (łącznie „Konsorcjanci”). Uzgodnienia dotyczyły wzajemnych roszczeń dochodzonych w postępowaniach sądowych lub innych ewentualnych roszczeń mogących powstać z tytułu umów, których przedmiotem były:
  - (i) Projekt i budowa autostrady A1 Stryków - węzeł „Tuszyn” na odcinku od km 295 + 850 (od węzła Stryków 1 bez węzła do km 335+937,65 („Umowa A1”),
  - (ii) Budowa autostrady A-4, odcinek Rzeszów (węzeł Rzeszów Wschód) - Jarosław (węzeł Wierzbna) od km 581 + 250 do km 622 + 450 („Umowa A4”) oraz
  - (iii) Budowa drogi ekspresowej S-69 Bielsko-Biała – Żywiec – Zwardoń, odcinek węzeł „Mikuszowice” („Żywiecka/Bystrzańska”)–Żywiec („Umowa S69”), (łącznie jako „Umowy”).

W konsekwencji dokonanych pomiędzy stronami uzgodnień, których uprawomocnienie nastąpiło w dniu 21 września 2018 roku, m.in.:

- (i) Strony potwierdziły zakończenie wykonywania Umów w dniu 14 stycznia 2014 r. w stosunku do Umowy A1 oraz Umowy A4, oraz w dniu 31 grudnia 2013 r. w stosunku do Umowy S69,
- (ii) Strony zobowiązały się nie dochodzić od siebie jakichkolwiek roszczeń związanych z realizacją Umów, w konsekwencji czego dojdzie do umorzenia postępowań sądowych dotyczących Umów, w tym w szczególności Spółka cofnie powództwa w zakresie sporów sądowych toczących się przed sądami na Słowacji wobec Doprastav AS,
- (iii) Spółka przejęła odpowiedzialność za potencjalne roszczenia podwykonawców, usługodawców i dostawców, a także innych podmiotów, które wykonywały roboty, świadczyły usługi, dokonywały dostaw, bądź spełniały inne świadczenia w związku z realizacją Umów. Na zabezpieczenie tych roszczeń Spółka zobowiąże się wobec GDDKiA do przedłożenia GDDKiA gwarancji bankowych w łącznej kwocie 20 mln zł. Gwarancje bankowe zostaną wystawione na okres 6 lat z możliwością ich redukcji do łącznego poziomu 12,5 mln zł po okresie 3 lat od ich wystawienia,

- (iv) GDDKiA zwolni gwarancję bankową wystawioną na zlecenie Spółki na zabezpieczenie roszczeń wynikających z Umowy A1 na kwotę 29,21 mln zł oraz gwarancję bankową wystawioną na zlecenie Spółki na zabezpieczenie roszczeń wynikających z Umowy A4 na kwotę 56 mln zł oraz cofnie powództwa sądowe o wypłatę tych gwarancji,
- (v) Spółka przejmie obsługę gwarancyjną w zakresie określonych robót dotyczących węzła Wierzbno wykonanego w ramach Umowy A4 (do 2024 r.), oraz obsługę gwarancyjną na kontrakcie A4 Szarów-Brzesko (do stycznia 2019 r.) oraz rozliczenia z tytułu wykonawstwa zastępczego w ramach obsługi gwarancyjnej innej umowy infrastrukturalnej,
- (vi) Spółka jest zobowiązana wnieść kaucję pieniężną w wysokości ok. 6,58 mln zł na okres nie dłuższy niż do 4 lipca 2019 r. tytułem zabezpieczenia braku wypłaty środków z regwarancji wystawionej przez Doprastav AS na poczet zabezpieczenia usunięcia wad i usterek w okresie gwarancji jakości i rękojmi dotyczącej Umowy A4,
- (vii) Całkowita odpowiedzialność Spółki z tytułu zawartych ugód i porozumień, według szacunków Spółki, wyniesie nie więcej niż 48,80 mln zł - kwota ta jest objęta zavianymi w poprzednich latach rezerwami na koszty, w związku z czym dokonane pomiędzy stronami uzgodnienia nie powinny mieć negatywnego wpływu na wynik EBITDA Spółki (raport bieżący 40/2018).

W wyniku podpisanych ugód Grupa rozpoznała pozostałe przychody operacyjne w kwocie równej 8,5 mln zł. Wykorzystano dotychczas ujęte rezerwy na koszty rozliczenia kontraktów w kwocie równej 110,2 mln zł oraz wykorzystano odpisy aktualizujące należności w wysokości 94,7 mln zł związane z zakończonymi sporami.

Zmianie uległa prezentacja rezerw w ramach dodatkowej noty objaśniającej do sprawozdania finansowego. Rezerwy związane z realizacją kontraktów dla GDDKiA przed podpisaniem ugody prezentowane były jako rezerwy z tytułu rozliczenia kontraktów. W ramach ujęcia skutków księgowych podpisanej ugody rezerwy dotyczące toczących się postępowań sądowych zaprezentowano w dodatkowej notce objaśniającej do sprawozdania finansowego jako rezerwy na sprawy sądowe.

Wg szacunków Grupy, na dzień 31 grudnia 2018 roku, wartość ryzyk związanych z realizacją ugody wynosi 36,9 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku nie toczyły się postępowania sądowe, których wartość stanowiłaby co najmniej 2% skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal za ostatnie cztery kwartały, czyli 32,7 mln zł.

40. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

- W dniu 16 stycznia 2019 roku pomiędzy PERN S.A. z siedzibą w Płocku („Zamawiający”) a Naftoremont - Naftobudowa sp. z o.o. z siedzibą w Płocku jako liderem konsorcjum („NN”) oraz Przedsiębiorstwem Agat S.A. z siedzibą w Koluszkach jako partnerem konsorcjum (łącznie jako „Wykonawca”) zawarta została umowa mająca za przedmiot realizację zadania pod nazwą: „Terminal naftowy w Gdańsku II etap dla PERN S.A. z siedzibą w Płocku” („Kontrakt”).

Cena Kontraktu za wykonanie wszystkich zobowiązań wynikających z Kontraktu ma charakter ryczałtowy i wynosi 326.890.000 zł netto („Cena Kontraktu”). Wynagrodzenie będzie płatne po dokonaniu przez Zamawiającego odbioru etapów realizacji Kontraktu. Wykonawca może ubiegać się o jednorazową zaliczkę na poczet Ceny Kontraktu w wysokości do 20% Ceny Kontraktu brutto. Na NN przypada 69,3% Ceny Kontraktu.

Wykonawca zobowiązał się doprowadzić do zakończenia realizacji przedmiotu Kontraktu w terminie 21 miesięcy od dnia zawarcia Kontraktu.

- W dniu 30 stycznia 2019 roku Zarząd „Polimex Mostostal” S.A. poinformował, że pomiędzy PGNiG TERMIKA S.A. z siedzibą w Warszawie („Zamawiający”) a Mitsubishi Hitachi Power Systems Europe GmbH z siedzibą w Niemczech jako liderem konsorcjum, Mitsubishi Hitachi Power Systems Ltd. z siedzibą w Japonii, Mitsubishi Hitachi Power Systems Europe Ltd. z siedzibą w Londynie oraz Spółką jako członkami konsorcjum, (łącznie jako „Wykonawca”)

zawarty został aneks do umowy mające za przedmiot dostawę i montaż bloku gazowo-parowego w Elektrociepłowni Żerań w Warszawie („Kontrakt”).

Aneks został zawarty w wyniku rozszerzenia przedmiotu Kontraktu i w konsekwencji m.in. zwiększył Cenę Kontraktu (zgodnie z definicją zawartą w raporcie bieżącym nr 61/2017 z dnia 29 czerwca 2017 roku) o kwotę 29.715.200,00 zł i 67.700,00 EUR, przy czym Spółce przypada z tej kwoty 5.426.300,00 zł. Ponadto, Aneks wydłużył okres do podpisania protokołu przejęcia bloku do eksploatacji.

Zgodnie z aneksem Cena Kontraktu wynosi 1 018 831 648,84 PLN (słownie: jeden miliard osiemnaście milionów osiemset trzydzieści jeden tysięcy sześćset czterdzieści osiem i 84/100 złotych) i 112 022 030,89 EUR (słownie: sto dwanaście milionów dwadzieścia dwa tysiące trzydzieści i 89/100 euro).

Wykonawca zobowiązał się doprowadzić do podpisania protokołu przejęcia bloku do eksploatacji w terminie 37 miesięcy od dnia zawarcia Kontraktu.

- W dniu 8 lutego 2019 roku zmieniono warunki umowy mającej za przedmiot wykonanie, dostawę i montaż konstrukcji stalowej wsporczej kanałów i reaktora oraz konstrukcji kanałów i reaktora z przeznaczeniem dla instalacji SCR blok nr 9 i 10 w ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. ("Umowa"), zawartej pomiędzy Polimex Energetyka Sp. z o.o. ("Wykonawca"), a spółką Rafako S.A. z siedzibą w Raciborzu ("Zamawiający") ("Aneks").

Na podstawie Aneksu Wykonawca i Zamawiający ustalili zmianę stawek jednostkowych. Szacunkowe wynagrodzenie Wykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy wynosi obecnie do: 61.725.172,06 zł. netto.

Stosownie do postanowień Aneksu Wykonawca zobowiązał się wykonać przedmiot Umowy: (i) w zakresie montażu w terminie do 15.03.2019 r. oraz (ii) w zakresie wykonania dokumentacji jakościowej do 31.03.2019 r., (iii) a w zakresie wykonania zabezpieczenia antykorozyjnego bloku 9 do 15.04.2019 r.

Wykonawca nie później niż w terminie 30 dni po podpisaniu Aneksu zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu aneksu do gwarancji dobrego wykonania Umowy, uwzględniającego zmiany wynikające z Aneksu.

Grupa Kapitałowa Polimex Mostostal
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tys. zł)

Warszawa, 11 kwietnia 2019

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU		
Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
Krzysztof Figat	Prezes Zarządu	
Przemysław Janiszewski	Wiceprezes Zarządu	
Maciej Korniluk	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA SPORZĄDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO		
Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
Sławomir Czech	Dyrektor ds. Finansowych/ Główny Księgowy	